

AVE MARIA

SEPTEMBER, 1934

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

AVE MARIA

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

“AVE MARIA”

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.*

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE
TUDI ŠOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-
JA. SEDAJ RAZUMEŠ. NAŠ LIST UTIRA POT
TEM STUDENTOM.

A V E M A R I A

Septemberska štev. 1934—

Nabožni mesečnik.

—Letnik XXVI.

Ne smemo stati od zadaj!

J. C. S.

Gibanje proti nenravnim filmom, koje so povzročili ameriški katoličani, so prijazno pozdravili protestantje, velika večina časopisov, za kar moramo biti hvaležni. Naše mnenje je vedno bilo, da bi se združili, da bi bilo naše delovanje — skupno namreč — videti in čutiti tudi v javnosti. To druženje mora biti pa v teh smereh, ki so nam skupne z našimi sodržavljanji. Kjer je pravica ali krivica sama ob sebi vidna, ne bo težko pridobiti le simpatije, ampak tudi sodelovanje vseh dobro mislečih državljanov. Na ta način ne bomo nikoli navezani na same sebe, zagotovljeno bomo imeli sodelovanje ostalih sodržavljanov. Zasi-gurali si bomo svoje interese.

Dobro znamenje je to, kar mislimo reči, se nam je pokazalo v zadnji kampanji proti nenravnim filmom. Z nespodobnimi predstavami v "movies" se ne izpodkopa samo nramnost katoliške, ampak vse ameriške mladine. Ni bilo težko pridobiti za tako sodelovanje tudi drugoverske soobčane. Protestantje so kakor katoličani spoznali nevarnost, ki grozi njihovi mladini od nenravnih filmov, zato so vstopili v vrste katoličanov.

V Lancaster, Pa., je izdal Rev. Clifford Gray Twombly, D.D., episkopalni pridigar, dva spisa o nevarnosti nenravnih filmov. Naslov prvemu je: "The Moving Picture Smokescreen; The Greatest Hypocrisy of Present Generation". Naslov drugega: "And Still It Grows!" — Nevarnost nenravnih filmov poziva na boj krščansko cerkev—"The Menace of Moving Pictures Challenges Christian Church." V teh spisih obravnava Dr. Twombly podrobno, kako škodljivo vplivajo taki filmi na mladino, opozarja posebno na dejstvo, da se te slike kažejo tudi v pogan-

skih deželah, v Japonski, Indiji, na Kitajskem, in da si iz teh slik pogani vstvarjajo pojem o zapadni, takozvani "krščanski kulturi". To, kar krščanstvo prepoveduje, se tam kaže, kakor da se to v krščanstvu praktično dela. Krščanstvo se kaže poganom kot hinavščina, farizejstvo, ki bi rado druge poboljšalo in izboljšalo, samo se pa valja po blatu.

Chicaška "Tribune" je nedavno obširno poročala v več kot v štirih kolonah o delovanju škofovskega odbora, ki naj vodi gibanje in boj v Združenih državah proti nenravnim filmom. Predsednik tega odbora je ekscelenca, nadškof McNicholas, Cincinnati, Ohio. Da je delovanje tega odbora zadelo v živo izdelovatelje teh slik, je videti iz tega, da je 90 odstotkov teh producentov poslalo svoje zastopnike iz New Yorka in iz Hollywooda na sejo tega odbora z izjavo, da hočejo z njim sodelovati glede izčiščenja filmov. Tako "Tribune". Odbor ne misli biti nikak cenzor, nikak diktator, ki bi ukazoval filmski industriji, kaki filmi se smejo delati in kakšni ne. Take cenzorje si morajo dotične družbe postaviti same. Od njih bo odvisno, ali so zmožne ali ne—zmožne pokazati narodu, kaj izobraža, ne da bi se čut nramnosti žalil.

Odbor si je tako ohranil popolnoma prosto roko v vsakem obziru, ne da bi mu kdo mogel očitati, da je hotel posegati v industrijo gotovih ljudi.

Važen činitelj, ki je prišel na pomoč katoliškemu odboru, je "American Legion of Decency"—ameriška legija spodobnosti. Ta legija ustanavlja društva po vseh župnijah, kjer se kažejo premikliive slike. Člani te legije se zavzujejo, da ne bodo hodili k takim predstavam in ne podpirali gledišč, ki žalijo čut nramnosti

in spodobnosti. Ta legija bo najboljši cenzor, zraven pa policajska moč, na katero se bodo morali filmski producenti ozirati in se je bati. Ta legija bo govorila jezik, ki ga bodo producenti razumeli, bo to govor dolarjev in centov, za katere se producentom v prvi vrsti gre.

Od katolikov je in bo sedaj odvisno, kako se bodo ravnali v bodoče. Ne samo mladina, ki obiskuje "movies", ampak tudi starejši ljudje, posebno pa starši morajo pokazati svoje zanimanje in—svojo avtoriteto. Ne smejo zakrivati svoje oči pred tem, kar se kaže v takih gledališčih. Morda bi bilo koristno, ko bi se po župnijah izvolili pametni možje, ki bodo znali rzsoditi, kaj se spodobi in kaj ne, kaj naj se

mladini priporoči in kaj odsvetuje. Nikakor ne dvomimo, da bodo lastniki gledališč šli takemu odboru na roko in dovolili prost vstop k predstavam. To bi pomenjalo samo previdnost pri izbiranju filmov, in filmi, po katerih bi ne bilo nikakega "povpraševanja", bi se tudi ne prodali. Tako bi končno zapela sekira pri korenini sami, kajti avtorji, pisatelji nespodobnih iger, bi svojih proizvodov ne mogli prodati, pisali bi potem tako, da bi njihova dela šla brez rizike v javnost.

Čiste, spodobne predstave bodo gotovo jako zaslužno delo lajiškega apostolata in katoliške akcije!

Sodba nekatoličana o katoliški cerkvi.

Kar je napisal pred leti veliki angleški zgodovinar Macaulay o katoliški cerkvi, mora nas katoličane napolniti s ponosom in radostjo, da smo člani te cerkve. Gotovo bo umestno, če navedemo besede tega učenjaka:

"Ni bilo in ga ni na svetu dela človeške državne modrosti, ki bi tako zaslužilo tako naše razmotrivanje kakor rimsko-katoliška cerkev.

Zgodovina te cerkve veže in spaja dve veliki dobi človeške civilizacije. Nobena druga institucija ne obstoji več, ki bi postavila naš duh v čase, ki so videli, kako se je iz panteona (poganski tempelj v Rimu) dvigal dim žrtev, kako so v amfiteatru Vespaziana krvoločni tigri in leopardi trgali kristjane . . .

Papežtvo še obstoji, ni v razpadu, ni nikaka starina, stoji pred nami v vsej sili in moči mla-deniškega življenja.

Še v naših časih pošilja katoliška cerkev v najbolj oddaljene pokrajine svoje poslance, ki so ravno tako navdušeni kakor so bili ti, ki so se z Avguštinom izkricali v Kent (l. 596), z isto odkritosrčnostjo in junaštvom nastopajo papeži proti (l. 452). Ni videti še nikakega znamenja, ki bi kazalo da se bliža konec papežtva. Papežtvo je svetnim mogotcem, kakor nekoč Leo I. proti Atili videlo začetek vseh vlad in vseh ver, ki so danes na svetu, in lahko rečemo, da bo videlo tudi njihov konec. Cerkev je bila velika in spoštovana, predno so stopili Saksi na angleška tla (ok. l. 450), predno so Franki prekoračili Ren (406), ko je še cvetelo grško govorništvo v Antijohiji, ko so v templju v Meka častili še malike (pred 630).

In cerkev bo stala v svoji moči, ko bo potnik iz Nove Želandije v sredi velikanske puščave stal na stebru razbitega londonskega mostu, da bo slikal podrtine cerkve sv. Pavla . . ."

Socijalistova oporoka.

"Aurora" v Buffalo, N. Y. izhajajoč list, je prinesel pred leti sledečo vest: "List "La Crois" priobčuje izvleček iz pisma, ki ga je pisal socijalistični "ljudski" govornik Joindy malo pred svojim samomorom, glavnemu uredniku lista "Eclair". Zanimivo je njegovo priznanje: "Umiram, razočaran glede mnogih stvari. Ustvaril sem si o življenju idejo, pojem, ki pa danes več

ne velja. Mislil sem, da je na svetu več odkritosrčnosti in poštenja. Svet je grozno nizkoten in pokvarjen. Največje razočaranje sem pa doživel med socijalisti, v kojih družbi sem preživel zadnjih 15 let. Nisem imel poguma, da bi bil pravočasno izstopil, zato sem se pogreznil v blatenem močvirju. Ko bi ne bil prisiljen (??), da izvršim samomor, — postal bi katoličan."

Junakinja.

Iz življenja junaške žene izza časa preganjanja katoličanov v Angliji.

J. C. S.

PREGANJANJE katoličanov v Angliji, katero je pričel Henrik VIII., je bilo najkrvavejše in imelo najhujše posledice, kakršne so kedaj bile: potoki katoliške krvi so tekli in napajali angleški otok; veliko družin najvišjega plemstva največjih zaslug za državo je bilo popolnoma iztrebljenih. Najbolj pa je divjalo preganjanje, ko so pregnali katoliškomislečega kralja Jakoba II. s prestola in iz domovine. V Franciji je moral iskati zavetišče pred svojimi lastnimi podaniki.

Vohuni maščevanja željne angleške vlade so se vsiljevali po mestih in po deželi med plemenitaše in preproste ljudi in stikali po žrtvah; po ljudeh, ki so hoteli biti zvesti svoji veri, ki so bili pripravljeni pretrpeti rajše najhujšo sramoto, preganjanje in celo smrt, kakor da bi se oklenili nove protestantske vere.

Državne ječe so bile polne katoličanov vseh stanov, vsake starosti, visokega in nizkega rodu, bogati in revni; mladi in stari so zdihovali v ječah, da so jih potem končno krivični sodniki kot "upornike proti novemu državnemu redu" obsodili na smrt in jih dali odvesti na morišče.

Med takimi državnimi jetniki je bil tudi plemeniti Lord Erik Crowsdown, po materini strani oddaljen sorodnik kraljice hiše. Njegova zvestoba do države je bila znana, njegova ljubezen do domovine stoinstokrat preizkušena; in vendar je samo njegova udanost in zvestoba do katoliške vere, njegova odkritosrčna izjava, da ne bo nikoli postal nezvest katoliški cerkvi, zadoščala, da so ga odtrgali od njegove blage soproge, s katero se je še le pred kratkim poročil, in ga vrgli v podzemsko temnico.

Zelo se je vladi mudilo, da bi odstranili tega moža; celo vladini pristaši so godrnjali, ker so ga vrgli v ječo; zato so ga kratkomalo obsodili na smrt, in obsodba bi se bila morala izvršiti že prihodnji dan.

Bil je predvečer usodnega dne. Krvavordeče je zatonilo sonce, njeni rdeči žarki so sijali na omreženo okno Crowsdownove temnice. Žalostno je zrl mladi, blagi mož v zahajajoče sonce. "Zadnjikrat," je zdihnil, "gledam sonce svoje drage domovine, zadnjikrat sijejo isti žarki na me in mojo blago soprogo." Solza se je zasvetila v njegovih očeh.

Toda možato, hitro se je otresel takih misli; padel je na kolena, dvignil oči proti koščku neba, kolikor ga je videl skozi zamreženo okno: "Moj

Bog in Gospod," je prosil, "ozri se milostno na mene; podeli mi moč za zadnje trenutke mojega življenja! Brez obotavljanja, poln ljubezni sem šel za Te in Tvojo cerkev v ječo; dodeli, da si ohranim na poti na morišče ono veselje in srčnost, ki se spodobi mučeniku naše sv. vere.. Ne bojim se rabljevega meča, ne bojim se smrti; ne, edino le misel na mojo ubogo, nežno soprogo, njeno trpljenje ob moji smrti, njena zapuščenost kot vdova mi hoče uropati mir v zadnjih trenutkih mojega življenja. Tolaži, ljubi Zveličar, mojo Berto, varuj jo! In Ti, sveta Devica, bodi njena mati in prijateljica, ko bo ostala sama na svetu!"

Klečal je še, zadnji sončni žarki so zasijali na njegovih glavi, ko je začul škripanje težkih železnih vrat. Hitro se je dvignil. "Zopet nov trinog, nov rabelj," je zamrmral in se obrnil k vratom. "Kaj mi hoče kralj ali vlada sporočiti? O smrtni obsodbi so me že obvestili — kaj le še hočejo?"

Toda kako se je začudil, ko je videl, ko so se vrata odprla, da je vstopila gospa z zagrnjenim obrazom s strežnico.

Skoro mu je obstalo srce, nekako debelo je zrl v veliko postavo med vratmi, vsled nastale teme ni bilo mogoče ločiti obrisov.

Še le ko je gospa odgrnila pajčolan, ko so njene ustnice zašepetale ime "Erik", je vzkliknil jetnik poln veselja in hitel gospe naproti, da bi jo objel.

"Berta, Berta!" je dejal, "kakšna sreča, da te še enkrat vidim! Kakšna radost, kakšno veselje!"

"O Erik, Erik, moj ljubi soprog!" jokala je gospa na jetnikovih prsih, med tem ko se je strežnica tiho odstranila in zaprla vrata za seboj.

"Kako naj se dostojno zahvalim Bogu in preblaženi Devici," je šepetal Lord Crowsdown svoji soprogi, ki je še vedno slonela na njegovih prsih, "da sta uslišala mojo prošnjo, da te še enkrat lahko tolažim! Toda povej mi, ljuba moja, kako je bilo mogoče, da si prišla k meni, ko je vendar prepovedano, obiskovati versko-politične jetnike?"

"Nisem dala miru in nisem odnehala, dokler nisem dobila dovoljenja, da te obiščem. Naši sorodniki, ki imajo pri kralju velik vpliv, so to izprosili."

"Bog in preblažena Devica naj jih za to blagoslovita! Velikansko dobroto so mi skazali; izpolnili so mi edino željo, ki sem jo imel, da te namreč še enkrat vidim pred svojo smrtjo."

“Pred tvojo smrtjo?” je prestrašena vzkri- nila gospa. “Ne govori tako, ljubi moj soprog! Ti ne smeš umreti!”

“Jaz ne smem umreti? Smrtna obosdba je že izrečena, in so me o njej obavestili. Jutri se bo moja glava pod rabljevimi mečem valjala v prahu.”

“Ne bo se, dragi moj soprog.”

“Kdo bo iztrgal kralju in vladi njihove žrtve?”

“Jaz!”

“Da, jaz,” odvrnila je gospa odločno. “Prišla sem sem, da te rešim.” On se je čudil, toda ona ni pustila več, da bi prišel do besede, ampak mu je hitro in kratko označila rešilni načrt:

“Glej,” je hitela, “midva sva oba iste velikosti, in vsled pajčolana nobeden stražnikov ni videl mojega obraza. Tu bova zamenila hitro najnujnejšo obleko, in med tem, ko bom ostala jaz tu v ječi kot Lord Cromsdown, zapustil boš ti s strežnico kot Lady Cromsdown in boš hitel k Temzi. Tam te pričakuje moj zvest brodnik, ki te prepelje v noči in megli preko prekopa v Francijo, kjer boš varen.”

Grobna tišina je vladala nekoliko trenutkov; edinole hitro dihanje Lorda in Lady Cromsdown je bilo čuti. Jetnik je pritegnil soprogo naenkrat k sebi in rekel: “Ti, blaga, plemenita duša! Samooobsebi pa je umevno, da take žrtve sprejeti ne morem. Bojazljivec, strahopetnež, ničvrednež bi moral biti, ko bi hotel samega sebe spraviti na varno, tebe pa pustil tukaj v smrtni nevarnosti. Ves svet bi gledal z zaničevanjem name, jaz sam bi ne mogel imeti niti ene vesele ure več v življenju. Ne, ne —”

Gospa je položila roko na njegova usta. “Reci, kar hočeš,” je dejala, “ti boš storil to, kar ti bom jaz svetovala!”

“Nikoli, nikoli, moja draga!”

“Da, da, dragi moj soprog! Naša sveta vera, za katero boš ti lahko še veliko storil, zahteva, da živiš; ravno tako naš stari plemeniti rod, ki bi sicer izumrl.”

“In ti, Berta, ti?” je zdihnil Lord Cromsdown.

“Za mene ne skrbi! Ko bom v odločnem trenutku vse odkrila, si ne bodo upali, da bi me umorili. Spoštovali bodo v meni žensko in plemenitost naše dežele in me ne bodo umorili.”

“In če bi se goljufala s svojim upanjem?”

“Jaz se ne goljufam in se ne motim. Sem pod varstvom preblažene Device. Dolgo, goreče sem molila pred njeno podobo za razsvetljenje, in glej! Pred podobo Brezmadežne mi je prišla

ta misel. Marija, sem si rekla, hoče tako, in tako naj tudi bo!”

“Ti, blaga, krepostna žena!” zdihnil je Lord v svoji dušni boli. “Raztrgati mi hočeš srce! Ne, ne smem in ne morem te tukaj brez varstva pustiti!”

“Ne kaže drugače, dragi soprog! Bog in sv. cerkev, naše ime, naš rod te kliče! Ako pa ne ubogaš mojega nasveta, ostanem tudi jaz v ječi. Tvoja usoda — moja usoda: s teboj pojdem v smrt. Izvoli torej: na eni strani sigurna rešitev, na drugi gotova smrt.”

Skoro očitajoč je gledal Lord na soprogo.

“Radi teme ječe dobro ne vidiš,” je ugovarjal. “Ti v tej nesnažni, nezdravi luknji ne moreš ostati. Ko bi tema ne zagrinjala grozote tega kraja, bi se tresla strahu, prešla bi te misel, do ostaneš tu.”

“In če bi bila ta ječa bolj grozna,” odvrnila je odločno, “bom brez pomisleka ostala pri svojem predlogu. Da rešim življenje svojega soproga, ni nobena žrtev prevelika. Toda sedaj pa le hitro! Zamenjajva obleki,” je silila gospa, ko se je jetnik še vedno branil. “Čas, ki mi je bil dovoljen za razgovor, bo kmalu potekel. Morava hiteti, če hočeva svoj cilj doseči.”

Hitro je snela pajčolan raz glavo, in predno je bilo četrť ure, je bil Cromsdown v obleki svoje soproge pripravljen za beg.

Še kratka skupna goreča molitev; še en objem — in Lord Erik je sledil strežnici po temnem hodniku, ki je peljal k glavnemu izhodu iz ječe.

* * *

Lady Cromsdown je padla po odhodu soproga na kolena, dvignila roke proti nebu in goreče molila za rešitev dragega soproga. Prosila Zveličarja, prosila preblaženo Device.

Nastala je noč. Mesec je slabotno razsvetljeval temnico.

Revno, s slamo pokrito ležišče in vrč z vodo — to je bila vsa oprava v vlažni ječi.

Blaga žena se je stresla pri pogledu na te stvari. Zopet je pričela moliti. Od trenutka do trenutka je pogledala skozi malo zamreženo okence, kakor da bo od tam prišlo kako poročilo.

Šlo je že proti polnoči — vse je bilo tiho: jetniki in čuvaji so se morali že davno podati k počitku.

Večkrat je prisluškovala pri okencu, naenkrat je skočila po koncu in vzkliknila veselja: od Temze sem je bilo slišati vesljanje, vesel smeh je bilo čuti od vode. Jetnica je globoko vzdihnila in sklenila roki: “Znamenje moje zveste služab-

nice! Erik je rešen, ušel je v Francijo! Hvala Bogu, hvala preblaženi Devici!"

Vesela radi rešitve moža, je sedla na rob ležišča.

"Sedaj naj se zgodi, kar hoče," je bila njena prva misel. "Naj dela trinog na angleškem prestolu, kar mu drago: Erik je rešen, rešen za našo sv. vero in našo rodbino." Priporočila se je še angelu varuhu in se oblečena vlegla za borno ležišče. — — —

Na vse zgodaj je bilo slišati trkanje

Ogrnila si je robec preko svojih plavih las; da bi se takoj ne izdala, in čakala na vstop njega, ki je trkal.

Bil je duhoven nove anglikanske vere, odpadnik od prave cerkve, ki je sedaj vstopil. Somrak prihajajočega jutra je pomagal, da pridigar ni takoj spoznal jetnice; mislil je, da je Lord Erik in začel priliznjeno — hinavsko:

"Plemeniti Lord, zadnje jutro je za vas napočilo. Kot prijatelj poskusim še enkrat, da vas iztrgam zmotam papizma, da vas privedem v naročje nove, edino prave cerkve. Mislite na zveličanje svoje duše: premislite dobro, da bote s prestopom v angleško cerkev rešili svoje življenje in svojo blago družino . . ."

"Ohranite si vse besede," prekinila ga je jetnica; "mi, ki smo rodu Cromsdwn, ostanemo zvesti otroci rimsko-katoliške cerkve, niti sladke besede, niti preganjanje nas ne bode odtrgalo od naše sv. matere!"

Pri njenem glasu se je stresel pridigar, pogledal je bolj natanko na postavo. Toda, ker je bila preoblečena, on Lady Cromsdwn še vedno ni spoznal.

"Pa ste res zakrknjeni, plemeniti Lord," je nadaljeval pridigar priliznjeno. "Toda če vam že za vaše življenje ni veliko mar, pomislite na vašo mlado, blago soprogo, ki bo vsled vaše smrti pod rabljevim mečem propadla moralnemu in družabnemu uničenju! Prizanesite saj temu mlademu bitju! Imejte usmiljenje s svojo soprogo!"

Pri teh besedah se je jetnica visoko vzpela in stopila k okencu. Ravno so zasijali prvi sončni žarki v ječo, ko je potegnila Lady Cromsdwn robec raz glavo, da so se njeni obilni lasje prav razsuli preko ramen.

"Tu stoji pred vami tista," je rekla svečano pridigarju, "zaradi katere ste skušali Lorda Cromsdwna odtrgati od prave vere. Tako malo ceni Lady Cromsdwn srečo tega sveta na račun verskega prepričanja svojega soproga, da se je na njegovo mesto podala v ječo, da ga reši za cerkev, za njegov rod."

Kot kraljica je stala pred pridigarjem. Hitro je požrl svojo anglikansko jezo, ko je uzrl

pred seboj "papistinjo". Obšlo ga je čudno spoštovanje pred tako junaško, blago, plemenito ženo. In temu spoštovanju je dal tudi duška: "Lady," vzkliknil je navdušeno, "blaga gospa, kaj ste storili? Vašo požrtvovalnost, vašo plemenitost bo sicer svet občudoval, toda to bo stalo vaše mlado življenje!"

"Kakor hoče Bog," je gospa mirno odvrnila. "Čustvo, da sem rešila soprogo življenje, da sem ohranila cerkvi zvestega sina, mi bo dajalo moč v bridkostih, težavah, nadlogah tega življenja, krepilo me bo, ko bom stopala na morišče.

Pridigar je po teh veledušnih besedah blage gospe obmolknil. Priklonil se je in odšel.

"In sedaj stopite k sodniku," ga je še prosila, "povejte mu vse: Lord Erik Cromsdwn je pobegnil s pomočjo svoje soproge iz ječe, na njegovem mestu čaka ona izreka porotnikov. Naj bo odločitev kakršnakoli hoče, jaz sem v božjem in Marijinem varstvu."

Pokazala je z roko na vrata, pridigar se je še enkrat priklonil in odšel.

Sodniki so prav divjali, ko so zvedel o požrtvovalnosti Lady Cromsdwn: junaško ženo so obsodili na vislice.

Ravno tako se je raztogotil kralj in prisegel tej "nepopoljšljivi papistinji" krvavo maščevanje.

Toda predno so mogli kralj in sodniki stresti svojo maščevalnost nad Lady Cromsdwn, se je zavzela vsa angleška javnost te zadeve: vse je občudovalo njeno junaštvo in požrtvovalnost.

Javnemu mnenju se kralj ni upal upirati, da bi dal gospo iz najstarejših plemiških rodbin Anglije usmrtiti; pomilostil jo je in izgnal iz dežele.

Lord in Lady Cromsdwn sta živela v mestu ob zapadnem obrežju Francije. Njun zakon je Bog blagoslovil s pridnimi otroci. Vsa Francija je občudovala to junaško ženo; njen soprog je bil vzor pravega katoličana, bil je prava opora za cerkev, ki so jo takrat tako zelo preganjali, in za marsikakega izgnanca — katoličana iz Anglije.

Lord in Lady Cromsdwn sta ostala vse življenje goreča častilca Matere božje, koje priprošnji je Lady Berta v prvi vrsti pripisovala rešitev njenega moža.

O plemenitem činu in o goreči ljubezni do Matere božje priča marmornata skupina v kapelici Cromsdwnskih lordov, ki so se pozneje vrnili v Anglijo: Pred ljubko Marijino podobo kleči sklenjenimi rokami plemenita ženska, njeni zlati lasje se sipljejo čez moško obleko . . .

Spodaj pa so vklesane besede: "Lady Berta Cromsdwn, rešiteljica svojega soproga, Lorda Erika Cromsdwn in celega rodu — se zahvaljuje Kraljici nebes za njeno pomoč pri rešilnem delu."

Baraga in LaPoint.

Rev. J. Zaplotnik, J. C. D.

SLOVENCI smo vedoželjni ljudje in radi bremo. Zato se nam tudi tiska toliko časopisov, knjig, knjižic in knjižur, da bi jih niti najbolj strasten bravec ne mogel vseh prečitati. Če bi se pa vendarle kje našla kaka taka bela vrana, bi ji pa čez leto in dan gotovo možgani zavreli od silne mešanice. Kajti resnica je, da se tudi v slovenščini tiska marsikaj, ki bi bilo bolje, če bi nikdar ne zagledalo belega dne.

Izmed dobrih knjig, ki so v zadnjih letih izšle, zasluži posebno pohvalo in priporočilo novi življenjepis škofa Baraga, ki ga je sestavil dr. Franc Jaklič. Izdala ga je Mohorjeva družba v Celju pod naslovom: Misijonski škof Irenej Friderik Baraga. Knjiga je bogato opremljena s slikami in je najboljša, kar jih imamo dozdej o tem, svetniškem škofu. Zelo je zanimiva in obenem poučna ter se čita kakor kaka povest. In če pomislimo, da obsega 240 velikih strani, se moramo čuditi, da ima tako malo stvarnih napak. Toda o teh ne nameravamo razpravljati. Omenimo naj le eno, ki se nam zdi, da nekoliko prikrajšuje Baragi dolžno čast. Pisatelj namreč pravi na strani 115:

“Baraga v La Pointu ni ustanovil *novega* misijona, ampak je le *oživil* delo misijonarjev Alloueza in Marquettea iz druge polovice 17. stoletja; to delo je pa bilo že čisto razpalo, ker tisti prvi spreobrnjenci niso imeli cerkvice v bližini.

Preden sprejmemo te stavke, pogledjmo nekoliko v zemljepis in zgodovino teh krajev.

Misijon sv. Jožefa, ki ga je Baraga l. 1835 ustanovil v La Pointu, stoji na Madelinskem otoku, ki je največji otok Apostolskega otočja v jugozapadnem koncu Gornjega jezera, torej ne na celini, temveč na otoku, kakor g. Jaklič prav piše. Med La Pointom in celino je jezerska ožina, ki je kake tri milje široka.

Misijon “La Pointe du Saint Esprit,” ki ga je v jeseni l. 1665 ustanovil jezuit Claude Allouez, a je že tekom stoletja razpadel, se je pa nahajal na celini in sicer na koncu Chequamegonskega zaliva, katerega proti severu zapira Madelinski otok. Kje je ravno stal ta misijon, je uganka, s katero si še sedaj učenjaki belijo glave. Vendar pa se jih večina strinja z mnenjem, da je stal nekje med današnjima mestoma Ashland in Washburn v Wisconsinu, torej 10 do 15 milj jugozapadno od sedanjega La Pointa.

Iz tega je jasno, da z geografičnega stališča ni prav nič napačno reči, da je Baraga v La Pointu ustanovil *nov* misijon.

Morda pa kdo poreče: “Stari in novi La Pointe sta bila res nekaj milj narazen, toda ljudje, ki

so tam živeli, so bili iste narodnosti. In ker 164 let niso imeli cerkvice v bližini, je delo jezuitov čisto razpalo, dokler ni prišel Baraga in ga oživil.” — Pogledjmo, koliko je resnice v teh trditvah.

Ob Baragovem prihodu v La Pointe so bili ondodni Indijanci Očipvejci, kakor so še danes. Tičali so globoko v poganstvu in so se šele po Baragi pokristjanili. Tisto malo, kar so prej vedeli o krščanstvu, so zvedeli večinoma od kanadskih Francozov, s katerimi so trgovali, nekaj pa najbrž tudi od katoliških indijanskih rodov, s katerimi so prišli v stik. O kakih starih katoliških tradicijah med njimi nam Baraga in drugi misijonarji ne vedo prav ničesar povedati.

Indijanci, pa, ki sta jim Allouez in Marquette misijonarila v starem La Pointu, so se sestali iz sedem različnih narodov, namreč iz Huroncev, Otavceev, Ilinov, Potavatomceev, Sakov, Foksov in Kiskakonkov, kakor nam ta jezuita sama sporočata. Ker Očipvejcev niti ne omenjata, moramo sklepati, da teh takrat sploh še ni bilo v La Pointu.

Ko sta Allouez in Marquette pridigovala v La Pointu, je ob Chequamegonskem zalivu živelo vsaj kakih 2500 Indijancev. (Imeli so namreč 800 za boj sposobnih mož.) Pribežali so semkaj 20 let poprej z bregov Huronskega in Michiganskega jezera iz strahu pred krutimi Iroki ali Irokvojci. Od teh lapointske Indijancev je bila samo četrtnina katoliška, h kateri so spadali največ Huronci, Otavci in Kiskakonki. Ostali so se trdovratno držali svoje poganske vere.

Leta 1670 so se ti lapointske Indijanci zapletli v vojsko s svojimi mogočnimi sosedi Siouxi. Da bi ušli njihovi maščevalnosti, so se jeli izseljevati. Spomladi l. 1671 so zapustili zadnji krščanski Indijanci svoja polja ob Chequamegonskem zalivu, se vkrcali v čolne ter odšli na iztok iskat si novih, varnejših domov. (Medtem so bili namreč Francozi Iroke že nekoliko ukrotili.) Marquette ni preostalo drugega kakor jih spremljati. Odpeljal jih je na celino severno od Mackinaške ožine, kjer je bila malo prej postavljena cerkva in ustanovljen misijon sv. Ignacija. Nekaj pa jih je odšlo na Manitoulinški otok v Huronskem jezeru ali pa na obrežje Green Bay-a v Michiganskem jezeru.

Tako se je misijon sv. Duha v La Pointu čisto razsul in razpadel ter zginil brez sledu. Od l. 1671 do 1835 nam zgodovina ne poroča o nobenem katoliškem misijonarju, ki bi bil delal na bregovih Gornjega jezera. Ko je Baraga prišel v La Pointe, ni tam našel nikakih razvalin starega jezuitskega misijona in tudi ne nobenih potomcev

nekdanjih lapointskih kristjanov. Zato bi bilo po mojem mnenju čisto pravilno zapisati, da je Baraga v La Pointu ustanovil popolnoma nov misijon, ne pa morda le oživil razpalo delo starih jezuitskih misijonarjev. —

Glede La Pointa naj pristavimo še dve opombi. Dr. Jaklič piše na strani 114, da je ta vas stala na enem izmed 12 otokov, ki se po svojem številu imenujejo "Apostolski otoki." Jezuiti, ki so te otoke odkrili, so res mislili, da jih je 12, in so jih zato krstili po apostolih. Poznejša raziskova-

nja pa so dognala, da jih je 27.

Pripomnimo naj še, da slika na str. 151 res predstavlja sedanjo cerkev v La Pointu, a to ni več Baragova cerkev, ampak je nova zgradba, kajti staro lapointsko cerkev je 10. junija 1901 neki pijan Šved v svoji verski nestrpnosti zažgal, da je do tal pogorela. —

Zaradi teh opomb naj pa nihče ne misli, da Jakličeva knjiga ni izvrstna. Če je torej še nimaš, si jo le hitro naroči. Vesel je boš, kadar jo boš odprl.

Pismo naročnikom.

Ker se včasih rado kaj pozabi se je tudi pri meni, da se nisem zahvalil javno v listu Ave Marija našim dobrotnikom, ki pomagajo meni ali pa na drugi način našemu listu, zato se sedaj vsem skupaj lepo zahvalim z Jezusovimi besedami: "Vaš Oče pa, ki na skrivnem vidi, Vam bo poplačal Vaša dobra dela in tudi jaz se Vas spominjam v svojih molitvah." Nadalje se priporočam vsem naročnikom ki jih bom v kratkem obiskal po državah California, Oregon, Washington, Montana, Utah, Wyoming, Colorado, Kansas, da bi mi šli na roke. Mnogi me posprašujejo, če gre pri listu Ave Maria dobro v finančnem oziru, ker nič ne "jamramo"; naj bo povedano tole: če bi ljudje druge liste tako "redno" plačevali kakor Ave M., bi že zdavnaj nobeden ne izhajal. Seveda pri nas potrpiamo, ker mislimo, da bo narod vedel, da ž njim sočustvujemo v teh kritičnih časih. Res je, mnogi bi lahko plačali, pa ni lani nič, letos nič, drugo leto zopet nič, pa pridejo na dan z izgovorom "cajtenge" smo že 1 mesec dolžni, bo treba plačat prej, a za Ave. M. pa če je že par let dolg, "no pa naj še potrpijo." Torej iz tega lahko sklepate kako gre.

Zopet drugi pravijo: Angleški magazini so bolj veliki, pa so cenejši, ako bi Ave M. imela toliko naročnikov in oglasov kakor jih imajo angleški magazini, bi bila lahko večja in cenejša. Izmed toliko slov. katoličanov v Ameriki bi vendar mogel edini slov. katoliški mesečnik Ave M. imeti vsaj desetkrat toliko naročnikov kakor jih ima danes, če bi se zavedali, da je tak list največji misijonar in da je dolžnost vsakega katoličana podpirati tak list, pa ne samo podpirati ampak tudi dobro prečitati, zakaj vsak izmed nas ve kakšne so družine, ki čitajo slabo časopisje in kakšne one, ki pazno čitajo katoliške liste. Seveda marsikateri težko plača in mnogi stari naročniki prav tako in vendar oni, ki so od začetka naročeni še vedno najdejo pot, da list redno plačujejo, pa še nobeden izmed njih se ni pritožil, da je zato kaj bolj reven. Seveda za vsako dobro stvar treba tudi malo žrtve.

Pozdravljam

BRAT ANTONIN.

Stanovitnost.

Obsežno knjigo bi lahko napisali o tem, kar se je doseglo s stanovitnostjo. Velikanske stvari so se z njo dosegle, dasi niso bile na razpolago niti najbolj potrebna sredstva.

Stanovitnost moramo visoko ceniti. Je veliko dražja, kakor trenuten ogenj, ki človeka hitro navduši za delo, pa se hitro ohladi. In če je inicijativa še tako silna, ne bo vedla do zaželjenega cilja, če ni stanovitnosti.

Male kapljice vode so v letih izdolble skalo. So mala semena, ki pomladi vzklijejo in rastejo. Vidimo, kako veter raznaša semena po poljih in travnikih. . . Kdo ni slišal o možeh, ki so v trpljenju in obupu padli na tla, se zopet dvignili, za-

dela jih je zopet nesreča, pa so vendar s svojo stanovitnostjo dosegli svoj cilj?

Poguma ne izgubiti, biti vedno pripravljen za boj, tudi če vidimo pred seboj zapreke — to je stanovitnost, ki bo obrodila sad.

Samuel Morse je imel silo in pógum, čakal je osem let na patent brzojava, ki ga je iznašel.

Kepler je bil stanoviten pri svojem delu, pisal in pisal je dalje, tudi potem ko so sežgali vse njegove spise in njega samega pregnali. Delal, trudil se je celih 17 let in postal eden največjih astronomov.

Biti stanoviten pri vseh okolščinah, to pomenja, da je človek blizu svojega konečnega cilja — in zmage!

Marijine sveče.

Dr. Kl.

KO komaj zapazi, kako se listi drevesnih velikianov okoli lurške jame gibljejo v pirenej-skem vetru. Reka Ga všumlja svoje stare Marijine pesmi, ko nekoč. Pred Marijino podobo v jami pa gore svečice . . . samo da ima vsaka svoje srce, vsaka svoj glas, vsak nam pripoveduje, čemu da gori.

Tu plapola sveča. "Bolne roke so me postavile sem. Roke moža, ki so postale vse blede vsled dolge bolezni. Roke so me postavile sem, ki so sklepali v molitvi pred Brezmadežno Spočeto v gorečih molitvah . . . sedaj jaz gorim in prosim: Kraljica nebes, ti čudodelna Mati, pomagaj, pomagaj!"

Druga sveča mi govori: "Sem žareč hvaležen simbol ozdravljene. Bolna na duši in telesu se je privlekla sem z velikimi težavami, tu je našla ozdravljenje. In sedaj gorim in dvigam zahvalo srečne človeške duše: "Hvala ti, Mati, Kraljica, nebeška Gospa!"

In tretja sveča pravi: "Slepa uboga me je prinesla sem, tipala je okoli, kam bi jo postavila. Ni bila ozdravljena, dasi so ji tekale gorke solze iz njenih slepih oči, ki bodo stale vedno zaprte dnevni svetlobi. Toda ko gorim kot tiha molitev, da ji nebeška Mati ohrani oko duše čisto in svetlo, da bo enkrat napolnjeno z nebeško glorio, da bo gledalo večno luč in večno slavlje!"

Četrta . . . deseta . . . stota govori . . . o nebeška Gospa, koliko milijonov sveč je pred tvojo milostno podobo že zgorelo! Koliko milijonov sveč gori in je že zgorelo pred tvojimi čudodelnimi podobami po širnem svetu kot priče zaupanja v brezmejno moč tvoje priprošnje . . . Prižgale so jih nedolžne roke otrok, ki so prosili za svoje starše; ki so jih prižgale bolne roke; ki so jih prižgale roke, ki so darovale zadnji, trdo prisluženi vinar za nje, da bi si izprosile tvoje materino varstvo; ki so jih prižgale roke obupancev, zapuščenih, izdanih, ogoljufanih; prižgali so te sveče v neomajljivi veri v tvojo moč, v ko skala trdnem zaupanju na tvoje usmiljenje, v goreči otroški ljubezni do tebe . . .

Ne nosi li vsakdo izmed nas podobo nebeške matere že od svoje mladosti v svoji duši? Ne bomo li tudi mi prižgali pred to podobo svečic v vsaki potrebi: V potrebah telesa in duše, v potrebah življenja in smrti? V potrebah zemskih skrbi, v potrebah zapuščene, tavajoče duše; ki kliče Mater? — Krščanstvo ima svoj krasen, čudovit: "Oče naš". Zakaj ne bi mi molili in klicali polni vere, upanja, polni ponižnosti in otroške prostosti: "Mati naša, ki si v nebesih."

Zato, ker je bila Marija človek ko smo mi? — Ne, ni bila kakor smo mi. Povišana je ona nad vse človeške otroke vsled svoje časti in dostojanstva kot Mati božja, ki je bila dana njej devici, najbolj čisti, ponižni, verni v načrtu božjega odrešenja. Iz tega njenega visokega dostojanstva izvajajo se potem vsi njeni privilegiji, vse njene pravice — njeno Brezmadežno Spočetje in njeno Nebovzetje. Kako naj bi bila duša Matere božje samo en trenutek pod oblastjo hudobnega duha? Kako naj bi božje materinstvo kršilo njeno devičnost? Božji Sin meso in kri, zapadlo gnilobi v grobu? Kako naj bi božje materinstvo kršilo njeno devičnost, ko niso postave zemskega postanja, marveč delovanje sv. Duha ustvarile sad v Nazareški liliji?

Zakaj bi mi ne smeli moliti: "Mati naša, ki si v nebesih?" Ker bi se morda bilo bati, da ne bi nastala kaka srednja inštanca na ta način med Bogom in človeško dušo? — Res je to neka posredujoča inštanca, to je gotovo! Toda ne taka, da bi ločila. Je li mati, ki prosi milosti za svojega otroka vladarja, kaka neopravičena posrednica? Ni li človeško, če položimo vse naše molitve, naše prošnje, naše zadeve in težnje v tako svete in čiste materinske roke? V roke, ki se gorečnejše sklepajo k molitvi, ko se sklepajo naše? V roke, ki so bolj vredne uslišanja, ko naše? V roke, ki so tolikokrat stregle božjemu Sinu na zemlji, da tem rokam ne more ničesar odreči?

Zakaj bi mi ne smeli moliti: "Mati naša, ki si v nebesih?" Ker nam more edinole Bog pomagati? — Da, Bog je, ki nas usliši, Bog je, ki dela čudeže, s katerimi se pogosto usliši človekova prošnja, molitev. Bog edini je vsemogočnost dejanja. Toda niso li imenovali Marije "vsemogočnosti na kolenih"? Vsemogočnost na kolenih! Ta beseda daje res vso čast edinole Bogu, daje mu vso čast, ki prija Bogu. Kar premore Marija, to premore ona le kot prošnjica, in njena priprošnja, njena molitev je vredna, da se usliši, ker je to molitev kraljice vseh svetnikov.

Kraljica apostolov — ali nam ne bo izprosila apostolske gorečnosti, če jo bomo za to prosili? Kraljica mučenikov — nam li ne bo izprosila trdnosti in zvestobe v veri do naše smrti? Kraljica spoznovalcev — nas li ne bo njena priprošnja napolnila s srčnostjo spoznovalcev? Kraljica devic — nam li ne bo izprosila duha čistosti, ki je tako potreben v naši nravno tako dekadentni dobi? Kraljica sv. Rožnega venca — je li to kak nevreden način, če častimo njo in Boga obenem, če gredo jagode rožnega venca skozi naše roke, med tem ko

jo naše ustnice pozdravljajo z opetovano "Zdrava Marija", ko se uči duša v premišljevanju Marijine sreče, njenih bolečin in njene slave in tako najde pot v večno domovino? — Je li preveč časti za nebeško Gospo, če jo trikrat na dan pozdravljamo z njenim Sinom in Ga prosimo blagoslova po posredovanju njegove Matere? Če ji prinašamo v krasnem majniku cvetlice na njen oltar? Če smo katoličani posebno ponosni na to, da se imenujemo "Marijine otroke"?

* * *

Noben versko vzgojen in versko izobražen katolik bo tolmačil besede: "Sem Marijin otrok" drugače, kakor se morajo tolmačiti. In tolmačiti jih je tako-le: Jaz stojim pod varstvom moje nebeške Matere — in zaradi tega je tudi moja dolžnost, da se z vsim svojim stremljenjem in vsim svojim življenjem izkažem kot sin, kot hčer svoje Matere Marije.

S kratko, jako lepo legendo hočem pojasniti, kaj to pomeni.

V nekem španskem samostanu je stala — če stoji sedaj še po revoluciji, je vprašanje — Mari-

jina soha. Tekom burnih vojnih viharjev, ki so divjali čez ta samostan, so bile sohi odbite roke. Tu stoji ta soha Matere božje na oltarju — brez rok. Pred časi so se dogajali še čudeži pred tem Marijinim kipom. Sedaj jih ni več; zdi se, kakor da Marija ne more izprositi od nebes nikakih čudežev več, odkar nima rok, da bi molila.

Pripovedujejo si sedaj: Če bo enkrat klečal pred to soho človek, ki bo tako čistih rok, tako milostljivih, tako ljubeznjivih in dobrotljivih rok, da jih bo lahko ponudil Materi božji v nadomestilo onih, ki jih je odbila človeška hudobija — potem se bodo zopet dogajali čudeži na onem svetem kraju.

Razumete li globoki pomen te legende o sohi Matere božje z odbitimi rokami?

Ne pomaga nič, da dvigamo grešne roke k Marijinim podobam na zemlji in k njenemu zlatemu prestolu v nebesih. Vidne ali pa srčne, notranje solze morajo najprej izmiti krivde, grehe, ki so na naših rokah — potem šele bo vzela naše roke v svoje in prosila za nas.

"Mati naša, ki si v nebesih, — prosi za nas, da bomo postali vredni Kristusovih obljub!"

"Tudi jaz sem slikar."

Nekega dne je stal mladenič ves zamaknjen pred sliko slavnega slikarja Rafaela. Želja, da bi tudi on kaj sličnega vstvaril, ga je vsega prevzela. Naenkrat je vzkliknil poln navdušenja: "Tudi jaz sem slikar!" Naenkrat se je zavedel svojega umenitniškega poklica.

Ne vsebuje li ta vzklik mladeniča, ki ga je tako navdušil pogled na sliko, ki je postal pozneje tudi sam slaven slikar, vzklik Corregia cel svet hrepenenja po delu in stvarjenju? "Tudi v meni je moč in sila in zmožnost, da vstvarim kaj velikega, vzvišenega, krasnega!" V navdušeni gorčnosti je tekmoval mladi Corregio z umetniško-sorodno dušo Rafaelovo in tako dosegel, po čemur je takrat tako hrepenel.

Kdor je videl krasne rimske bazilike, na kogar notranjost je velikanski kolosej, v katerem je na stotisoče kristjanov žrtvovalo svojo kri za sv. vero, kdor je potoval po katakombah, kjer se vrsti grob za grobom kot nema priča junaštva mučnikov, ta mora, če je kapljica katoliške krvi v njem, vzklikniti: "Tudi jaz sem član te junaške

družine, ki vse božje višje ceni kakor pa je ta svet in njegove nasladnosti."

In kdor je kedaj stopal po čudovito-krasni cerkvi sv. Petra, kdor je zrl na grob ubogega ribiča iz Galileje, ki je vsled svoje žive vere zaslužil, da je postal skala Gospodova, na kateri stoji že več kot 1900 let njegova Cerkev, ta mora vzklikniti: "Tudi jaz spadam v to na granit postavljeno cerkev, dasi je navidez samo gorčično zrno. Celu temu je pripravljena v tej čudežni stavbi slavna neumrjočnost."

In kdor je imel srečo videti papeža pri slovesnih sprejemih, ta se ne bo ubranil navdušenja, ki prešinja vso njegovo dušo, tudi on se bo pridružil slava-klicem: "Tudi jaz sem član rimsko-katoliške cerkve, ki ima Petra za svojega poglavarja. Tudi jaz sem njen sin, in kdo se more meriti s plemstvom pravih božjih otrok?"

"Tudi jaz sem slikar!" Tudi jaz lahko vstvarim in uspodobim v svoji duši Božji obraz v najpopolnejši meri. Zato treba samo srčne zveze z Bogom! Le zavedajmo se svojih zmožnosti, svojih moči, ki prebivajo v naši duši.

Španska legenda.

J. C. S.

PEPITA, cerkvnikova žena pri katedrali v Segoviji, je klečala vsa obupana zraven postelje edinega, na smrt bolnega sinčka.

“Nobenega upanja ni več,” je zdihovala, “najin otrok, Juan, bo moral umreti!”

“Tako vsaj pravi zdravnik,” odgovoril je čmerno njen mož, ki je sedel v kotu za mizo in podpiral glavo z rokama.

“Nič ne pomaga, čisto nič! Niti zdravnikova, niti domača zdravila, katera so mi sosede nasvetovale. Še molitev ne pomaga nič! Včeraj sem vzela Juanita in hitela z njim v katedralo k čudoviti hostiji. Od nje, ki je že ozdravila toliko slepih, gluhih, kruljevih, hromih sem pričakovala zdravja za najinega ubogega otroka. Toda moje upanje je bilo zastonj! Bolezen se je še shujšala!”

Juan je za mizo še bolj sklonil glavo. “Bog noče o nas ničesar slišati, ali pa nama noče pomagati,” je dejal jezno. Groze se je Pepita stresla. Kljub neznosni boli je še vedno imela tako trdno vero, da na moževe besede ni mogla molčati.

“Z Bogom se ne bova prepirala, Juan,” je dejala. “On že ve, kakšen namen ima z boleznijo najinega sinčka. Če je njegova volja, da Juanito umrje, se bova vdala njegovi volji. Njegova volja naj se zgodi!” Juan ni rekel ničesar. Z vso ljubeznijo neukrotenelega značaja je visel na svojem otroku in misel, da bo izgubil otroka, je šele prav raznetila njegovo jezo. Pepita je pa našla tolažbo v sv. veri, dasi je bol trgala njeno srce.

Nekaj časa sta bila oba tiho. Iz vrtilca je nosil lahen veter vonj dišečih cvetic, iz sosednje hiše je bilo slišati mandolino. Naenkrat je vzkljnila žena: “Juanito umira, Juanito umira!” V resnici se je zvijalo trupelce kakor v smrtnem boju, ročice so se oprijemale krčevito bele odeje, na obrazu so bile videti grozne bolečine. Ko je oče stopil k postelji, je napad že minil. Roke so se zopet lepo zravnale, mirno je nagnil Juanito glavico in lahno zaspal. Je bilo to spanje, kakršno opažamo, predno se prične večno spanje.

“No, zaenkrat je še prešlo,” je dejal Juan.

“Pa bo zopet prišlo,” je dejala jokaje žena. “Prišlo bo zopet, ti, o sv. Devica pomagaj!”

“Rešitev bi bila še mogoča, Pepita,” je dejal cerkvnik počasi, kakor da se je mogla vsaka beseda izviniti iz njegovega grla. “Ko bi mogel poklicati Jose Labrador-ja . . .”

“Senor Labrador? Najbolj slavnega zdravnika v našem mestu?”

“Da, njega! Veliko jih je že iztrgal smrti, in morda bi rešil tudi najinega otroka. Toda on

je zelo skop in lakomen, on ne bo prišel, če mu ne plačam naprej, kar zahteva . . .”

“In midva sva zelo revna,” je dejala Pepita.

Juan je hotel nekaj odvrniti, pa se je ugriznil v ustnice in molčal. Nekako s strahom je pogledal na ženo. Vstal je in odšel iz sobe. Poprej je pa vtaknil še ključke v žep, ti ključki so pa bili od katedrale . . . Pepita ni ničesar opazila . . .

Sedaj je stal sredi preddvora. Večer je bil mračen. Niti zvezdice ni bilo opaziti na nebu. Samo vonj cvetic je bil čutiti, in iz sosednje hiše je bila še vedno slišati mandolina.

Krčevito je Juanova roka držala ključke v žepu. Velik vihar je divjal v njegovem srcu. Denar, denar, denar je potreboval, da bi lahko peljal otroka k slavnemu zdravniku. In kaj mu je zašepetal pred par dnevi višji rabin na uho? Denarja, denarja mu bo dal, če mu izroči veliko hostijo iz katedrale, tisto veliko hostijo, o kateri govori neumno ljudstvo, da je čudodelna, h kateri romajo cele procesije iz Kastilije . . .

Judje so sovražili to hostijo. Niso verjeli na njeno čudodelno moč, uničiti so jo hoteli, da bi dokazali, da nima take moči. In on, cerkvnik naj bi pomagal pri tem bogokletnem načrtu . . .

Z ogorčenjem je takrat zavrnil tako ponudbo. Danes pa vidi stvar v popolnoma drugi luči.

Zlato, zlato! Videl je bleščečo kovino pred seboj! Vabila ga je, smehljala se mu je! — Čemu se le obotavlja, da ne seže po nji? Saj je tako lahko, dobiti jo! Prava otroška igrača! Ključke ima on. Hitro naj seže, pa bo monštranca s hostijo pod njegovim plaščem skrita, obljubljeno plačilo bo v njegovih rokah. —

Toda to je grozen zločin!

Ah, kaj! Zločin? Razburjeni mož se je bridko zasmel. Zakaj mu pa Bog ne pomaga, če je res tako mogočen in dobrotljiv, kakor pravi-jo? Zakaj pusti, da bo njegov edini otrok umrl? Mogočen, dobrotljiv, usmiljen — samo prazne besede! Jeli sploh kak Bog? Ne, ni ga in ni . . .

Majati se je začela vera, ki mu jo je vcepila dobra mati. Ni hotel sam sebi pripoznati, da se boji božje kazni. Samo zato je hotel zadušiti svarilni glas svoje vesti. Norec pravi v svojem srcu: “Ni Boga,” to se pravi, on si želi, da bi ne bilo Boga, vsevedočega pravičnega Sodnika.

Naenkrat se je stresel. Iz sobe je bilo slišati slabotno ječanje. Njegov otrok trpi, umira . . . Sedaj ga pa ni držalo več. Tekel je proti katedrali. Čez pol ure je bil grozni zločin izvršen . . .

Še v isti noči je prišel najbolj slaven zdravnik Kastilije, senor Jose Labrador, k bolniški po-

stelji malega Juanita. Hitro je pogledal na mirno ležečega otroka in rekel kratko: "Škoda, da ste me poklicali. Ni nikake rešitve več!"

Pepita, ki je kaj takega pričakovala, je še bolj obledela. Tudi Juan je stal ves potrpt pri postelji.

"To vendar ni vaša zadnja beseda, senior? Poskusite še kako zdravilo, prosim vas na kolenih," je zdihoval mož.

"To bi nič ne pomagalo in vas stalo samo mnogo denarja, Juan! Otrok jutra ne bo dočakal!"

Brez vsake nadaljne besede, ne da bi imel saj kako tolažilno besedo za starše, je zdravnik odšel. Še pogledal jih ni več.

Molče sta zrla nekaj časa drug na drugega.

"Juan," je rekla Pepita prav tiho.

"Kaj je, Pepita?"

"Ali si seniorja plačal?"

"Seveda! Dal sem mu, kar je zahteval, predno je prestopil naš prag. Sicer bi sploh ne bil prišel." Bridko se je zasmel.

"Kje pa si dobil denar?"

"Dobil? — Izposodil sem si ga. Sedaj pa ne sprašuj več, Pepita!"

In Pepita ni več vpraševala. Vse njene misli so bile pri bolnem otroku.

"Torej je bilo tudi zadnje upanje goljufivo," je zdihnula.

"Da, goljufivo! In jaz sem prodal zveličanje svoje duše," je zdihoval mož, ki ga je pekla vest.

Pepita je skočila po koncu. "Juan, povej, kaj si pa storil?"

"Nič, nič! Odpusti, Pepita, ne vem, kaj govorim! Bolest me je popolnoma zmešala."

"Ti me ne moreš goljufati, Juan! Tvoja vest ni čista, vidim to na tvojih očeh..."

"Neumnost!" se je krčevito Juan zarežal.

"Kaj bi naj vendar imel na vesti?"

"Kje pa si dobil zlato za zdravnika?"

"Ali ti nisem povedal, da sem si ga izposodil od Juda?"

"To je laž, Juan! Dobil si zlato na nepošten način, uropal, morda koga umoril..."

"Žena, drži jezik za zobmi!"

V divji jezi je hotel mož že skočiti proti ženi, da bi jo udaril, pa pogled iz njenih oči ga je zadržal. Pomiril se je.

"Bodi vendar pametna, Pepita," je prosil.

"Po nepotrebnem vidiš strahove. Krivično me sumničiš. Pridi, ostani moja ljuba, dobra žena, kakršna si vedno bila. Saj se vendar ne bova prepirala, ko nama otrok umira."

Hotel jo je prijeti za roko, pa ona ga je porinila od sebe.

"Nikar se me ne dotikaj, kri se drži tvojih rok, saj jo vřdim."

Kakor da ga je zadela strela, je padel pred njo na kolena.

"Pepita, usmiljenje! Vse ti bom povedal, samo poslušaj me!"

Toda Pepita ni hotela ničesar več slišati. Potegnila je otroka iz postelje, ga zavila in bežala iz hiše.

Za celi svet ne bi bila ostala pod isto streho z možem, o katerem je mislila, da se drži kri njegovih rok. Naj si je to storil iz ljubezni za otroka, naj si je bila njena dolžnost, da mu odpusti, v tem trenutku je nepopisna groza umorila vsako drugo čustvo v njej.

Tavala je po mestu, in ko je bila polnočna ura, je stala pred sinagogo v Segoviji. Vsa je bila razsvetljena, slišati je bilo silno mrmranje. Neko čudno čustvo jo je prevzelo. Pritisnila je na kljuko, vrata so se odprla. Mirno je spal otrok v njenem naročju. Nikdo ni opazil njenega vstopa.

Videla je, da se vrše neki posebni obredi. Ni bilo veliko Judov navzočih, pa ti, ki so bili, so bili voditelji judovske občine.

Videla je gorečo grmado, in v to grmado so metali Judje razne stvari. Pepita je videla, da so to rožnivenci, mašne knjige in obleke in drugi za blagoslužje potrebni predmeti. Pri tem je bral rabina neke molitve s pravo strastjo. Pepita jih ni razumela, ker so bile v hebrejskem jeziku.

Vedno večji in večji je postajal plamen. Sedaj je dvignil rabinec monštranco in jo postavil v sredo ognja.

Vsa prestrašena je zrla Pepita na grmado. Saj je to bila monštranca iz katedrale s čudodelno hostijo. Kako so jo dobili Judje v roke? Ali je morda njen mož — — — ?

Zdelo se ji je, kakor da bi bila strela vdarila pred njo v tla. Da, samo to more biti! Juan je izvršil v svoji zakrknjenosti ta grozni zločin! —

Zlato monštranca se je pričelo topiti. Judje so veselja vriskali, že so mislili, da je čudodelna hostija uničena. Toda njihovo veselje se je spremenil v strah. Grozen pok je pretresel sinagogo, monštranca se je razletela, ogenj je ugasnil. Nad glavami fanatičnih Judov se je pa vznášala v zraku sveta hostija, obdana s krasno zlato lučjo.

Istočasno pa je odgrnil bolni otrok odejico, s katero je bil pokrit, in začel stegovati ročice proti zlati luči.

"Glej, glej, mama, ljubi Jezus! Kako je lep!" je vzkliknil, ko poprej že več dni mogel govoriti.

Pepita ga je z radostjo pritisnila na svoje srce.

“Rešen, rešen, ozdravljen! O moj Bog, kako naj se ti zahvalim! Vrnil si mi mojega sinčka!” In solze veselja so tekle po njenih licih.

Vsi prestrašeni so bežali Judje iz sinagoge. Krasna svetloba je pa privabila druge može, ki so bili ravno na poti domu. Pepita jim je naglo pojasnila ves dogodek, kmalu se je zbralo vse mesto Segovia, da bi častili sv. hostijo.

Tudi škof je prišel s stolnimi kanoniki. Po-

kleknil je, dvignil kelih pod hostijo, ki se je spustila v kelih. V slavnostnem sprevedu so jo nesli v katedralo.

Cerkovnik Juan je ves skesan in potrj klečal pred škofom in prosil odpuščanja. Radi čudeža, ki ga je Bog storil, mul je tudi bilo odpuščeno.

Juanito je popolnoma okreval; njegov oče ni več zašel iz pota pravice in vere. Nikoli ni pozabil trenutka, ko mu je podala Pepita otroka z besedami: “Rešen, rešen, Juan, ozdravljen! O, kako dobrotljiv je Bog!”

Klement Brentano.

je izhajal iz italijanske rodbine (rojen leta 1842), živel pa je v Frankfurtu v Nemčiji. Že v mladosti je razodeval veliko nadarjenost do pesništva; posvečeval se mu je vse svoje življenje. Izdal je mnogo pesmi, ki je v njih opeval in razvnel ljubezen do svoje nove nemške domovine. Živel je, žalibog, zelo razuzdano in pohotno. Kjerkoli je šlo za kako pustolovščino, tam je bil Brentano prvi. Pametni ukori in opomini njegovih resnejših prijateljev so bili brezuspešni. Pri svoji splošni literarni izobrazbi je prečital marsikatero knjigo o katoliški veri. A nobena ni spremenila njegovih nazorov. Še manj so učinkovali nanj govori modrih mož; tem se je naravnost smejal.

Brentano je imel veliko sočutje do revežev. Kjer je videl bedo, tam je žrtvoval zadnji groš, tako da je včasih sam trpel pomanjkanje. Dobrot ni izkazoval zato, da bi ga ljudje hvalili, marveč zato, ker je imel dobro srce. Ni mogel gledati bede bližnjega, da mu ne bi pomagal.

Ko je šel nekoč na sveti večer po mestu, je našel na trgu v Frankfurtu poleg smrečice spečega dečka, vsega pokritega s snegom. Brentano je zavil na pol otrplega dečka v plašč ter ga zanesel svoji ženi na stanovanje. Tam ga je okrepljal in obdaroval z obleko. Ko je dečko prišel k zavesti, je vprašal po drevescu. Brentano mu je rekel: “Ne vznemirjaj se radi drevesca, vesel bodi, da nisi zmrznil. Dal ti bom drugo drevesce.” Toda deček se ni dal pomiriti; jokaje je pripovedoval, da je hotel drevesce prodati, za iztrženi denar pa prinesiti bolni materi živil.

Ko je Brentano to slišal, je naglo vstal ter rekel dečku: “Tak’ pojdiva hitro k tvoji mami; nesel ji bom jaz nekaj za Božič.” Šla sta. V revni hišici je našel Brentano bolno ženo in okrog nje polno bede in revščine. Dal ji je takoj prinesiti potrebne hrane, poklical je zdravnika in mu naročil, naj skrbi za bolnico, dokler ne ozdravi. Tudi na drevesce Brentano ni pozabil. Zgodaj zjutraj na sveti božični praznik je postavil k vratom bolne žene bogato obloženo božično drevesce.

Bog je poplačal pesnika, njegovo veliko sočutje in dobrotelost do ubogih, da mu je dal milost katoliške vere in vztrajnosti v nji do smrti.

Leta 1818 se je Brentano podal na potovanje; prišel je tudi v vestfalsko mesto Duermen, kjer je vzbujala splošno pozornost redovnica Katarina Emmerich. Bolezen jo je priklenila na postelj. Na telesu je imela pet ran Kristusovih in je živela cela leta samo od sv. obhajila. Že od mladosti je zrla v videnjih vse življenje Kristusovo, življenje Matere božje in svetnikov; vse dogodke starega in novega zakona je gledala tako natančno, kakor bi bila sama osebno pri njih pričujoča. Vse mesto je govorilo o tej redovnici.

Pri svojem prihodu v Duermen je slišal Brentano o nji in se zanimal za vse podrobnosti iz njenih prikazni. Zvedel je čudovite reči, a jih ni tako lahko verjel. Sklenil je, da se hoče sam prepričati o istinitosti videnj.

Obiskal je Katarino Emmerich, poslušal in pridno zapisoval njene izpovedi. Iz svojih zapiskov je izdal tri velike knjige. “Življenje Kristusovo,” “Trpljenje Kristusovo” in “Življenje Božje”. Ta dela je spisal v tako izbranem in oglašenem slogu, da so čitateljem silno ugajala. V pripovedovanju redovnice je vpletal Brentano tudi svoje opombe, s katerimi je krasno slikal in povelečeval katoliško cerkev.

Brentano je postal veren katoličan. Pripoveduje se, da od dneva, ko se je spreobrnil, ni občeval z nikomer, ki ni bil globoko in trdno veren, in da je rad iskal družbe pobožnih ljudi. Za zasmehovanje bivših tovarišev se ni brigal in je trdno in stanovitno vztrajal na začeti poti.

Knjige, ki jih je bil preje napisal proti katoliški cerkvi, je zdaj sežgal; tiste pa, ki so bile že izdane, je pokupil.

Prav pravi neki svetnik, da stvarjenje vsega sveta ni tako velik čudež kot je spreobrnenje zakrknjenega neverneža. Za tako delo je treba posebnega ravnanja in vodstva božjega, ne le golega slučaja.

Iz kraljestva luči in teme.

P. Hugo.

IZ EVROPSKEGA KOTLA

Ne vem, če se v mesečniku kot je naš list sploh izplača kaj poročati o evropskih homatijah. Dogodki, eden usodnejši kot drugi, se dnevno kopičijo. Preden to dobite v roke, zna imeti Evropa že čisto drugo lice. Avstrijski kancler Dr. Dollfuss je padel kot žrtev zarote, kar nas ni prav nič iznenadilo. Sam je je slutil, da ga kaj takega čaka. In zopet je tekla v Avstriji kri kot v vojni. Zaenkrat je nazijsko revolto potlačila. A kdo ve, če ne bo jutri zopet završalo. Negotovost je tem večja, ker je

med tem Hindenburg dobojeval svoj zadnji boj in je Hitler postal njegov naslednik. In on je kurjač avstrijskega kotla. Sosedbi Avstrije Italija, Jugoslavija, Čehoslovaška stoje s svojimi armadami na meji, da čuvajo njeno neodvisnost, oziroma si jo razdele, če bi ne mogle očitati njene samostojnosti. Tega bi pa zlasti Hitlerjeva Nemčija gotovo ne pustila. Ona hoče imeti nemško Avstrijo zase. Ta cilj bo zdaj lahko še bolj nemotno zasledovala. Italija sama je ne bo rešila, čeravno ima to pover-

jenje od Anglije in Francije. Še pošteno skupiti jo zna. Kajti v tem slučaju bi šla Jugoslavija z Nemčijo, ker ji je obljubljena slovenska Koroška. To bi bila za Italijo kazen za nezvestobo v svetovni vojni. Vprašanje je le, v koliko bi v tem slučaju tudi Francija in Anglija posegli vmes. Ozračje je tako nasičeno vzduha po smodniku, kot ni bilo niti 1914. Do strašne eksplozije, strašnejše kot je bila pred 20 leti lahko pride vsak trenutek. Kuge lakote in vojske, reši nas o Gospod!

DOLLFUSS MOŽ GLOBOKE VERE

Zadnja verska tolažba je bila umirajočemu Dollfussu odrečena, dasi je prosil zanjo. Njegova morivca sta jo dobila, on ne. Ves kulturni svet se je zgražal nad tem. Sicer pa ni bil nepripravljen. Kajti on je živel iz vere. Vera mu ni bila samo "flašter," kot njegovima morivcema, ampak življenje in žrtvovanje za Boga in njegovo sveto stvar. To nam priča sledeči dogodek: Prošli veliki četrtek sta potrkala na

samostanska vrata "Očetov božje besede" v Moedlingu pri Dunaju dva moža in zaprosila predstojnika, če bi smela zadnje tri dni velikega tedna preživeti v tihoti samostana sama s svojim trpečim Odrešenikom. To sta bila rajni kancler Dollfuss in dunajski župan Dr. Schmitz. Seveda so jima to radi dovolili. S samostansko družino sta se vdeleževala vseh tako pomenljivih in pretresljivih obredov velikega

tedna in zlasti veliki petek prebila v premišljevanju Gospodovega trpljenja. Poduhovljena in poživljena sta se zopet vrnila v vrvež političnega življenja in skušala z odpuščajočo ljubeznijo pomiriti razburkane duhove. Tako je šel Dollfuss pripravljen na svojo Kalvarijo. Zato smo prepričani, da ko se slepe strasti poležejo, bo njegov spomin splošno upoštevan.

JUNAŠKA MLADINA

Katoliška mladina španske pokrajine Galicije je oklicala svoje letno zborovanje. Socialisti so je pa hoteli na vsak način preprečiti, dobro vedoč, da se bo z zborovanja še bolj ognjevita vrnila. V ta namen so proglasili

splošni štrajk. Iztirjeni vlaki, prevrnjeni busi, revolucionarni letaki, z grožnjami, da bo tekla kri, z vsem tem so hoteli mladino terorizirati, da bi ostala doma. A se ni dala oplahiti. Kakih 5000 članov in članic in do

10.000 drugih, ki simpatizirajo z njimi, je prihitelo na zborovanje. Vspeh socialistov je bil tedaj ravno nasproten kot so ga hoteli doseči. Poglobili so prepad med seboj in katoliško mladino, katere vrste se vedno bolj množe.

DRUGA LURŠKA BERNARDKA

Ob priliki lanskega pariškega romanja v Lurd je čudežno ozdravela 23letna Helena Perdreu iz Pariza. Bila je jetična.

Sedem let je hodila iz bolnišnice v bolnišnico in iskala zdravje. Vse zastonj. Spravili so jo v Lurd. Bila je tako slaba, da niti

kapljice lurške vode ni mogla zavžiti. Njen zdravnik Dr. du Laurier je ugotovil na njej že znamenja bližnje smrti. Duhov-

nik ki je bil pri njej in nekaj žensk pa še niso zgubili upanja. Glasno so molili ob njeni postelji. Bili so uslišani. Bolnica se je naenkrat dvignila. Bilo je

ponoči 19. apr. 1933. Naslednje jutro je šla sama k lurški votlini. Čudežno ozdravljenje je bilo zdravniško potrjeno. Od tiste

ga dne do danes je ozdravljena pridobila na teži 30 funtov. Iz hvaležnosti do Marije se je zdaj odločila, da hoče po zgledu sv. Bernardke stopiti v samostan.

BIVŠA JUDINJA POSTALA KARMELIČANKA

V Lindenthalu pri Kolinu je kot S. Marija Beneditka stopila v tamkajšnji karmel Miss Dr. Edita Stein. Kot nadarjeno judovsko dekle je izštudirala za profesorico in napravila doktorat iz modroslovja. Bila je nastavljena na ženski akademiji muensterskega vseučilišča. Poglobila se je v srednjeveško sho-

lastično modroslovje. Ta študij jo je najprej povedel iz judovske sinagoge v katoliško cerkev. Zdaj je storila še velik korak dalje in stopila v strogi karmelski red. Poročilo pravi, da ji je prav srednjeveško sholastično modroslovje pokazalo pot iz materializma, v katerem je zrasla k nadzemskim vrednotam, nato pa k

veri in v samostan. Znana je tudi kot modroslovna pisateljica. Prestavila je v nemščino nekaj učenih del sv. Tomaža Akvinskega, orla sholastičnega modroslovja. Naši rdeči, ki jim je sholastično modroslovje Indija komandija, se pa te "srednjeveške teme" tako boje kot pes ledenega tuša.

BOLJŠEVIKI RAZOČARANI

Še bolj kot ekonomska petletka, je ruske boljševice razočarala protiverska petletka. To kar naravnost priznavajo. Njih uradna firma je izdala poročilo o vseh protiverske petletke. Poročevavec Oleščuk pravi dobesedno: "Z izkoreninjenjem verske ideje iz ruske duše nismo uspeli. Reakcionarni verski elementi so celo okrepili svoje po-

stojanke. Vera je na pohodu. Brezboštvo zgublja tla. Ne da se tajiti, da se v raznih krajih organizirajo nove cerkvene občine. In dejstvo je, da se cerkve vedno bolj polnijo. V 90 domov komunistiranih farm vise svete podohe, pred katerimi se mužiki zbirajo k molitvam. V raznih krajih so bile po policiji odkrite tajne katakombe, kjer se je ljud-

stvo shajalo k bogoslužju. Posameznim družinam služijo za kapele, kamor se zatekajo k molitvi, domače kleti. Tudi glasilo in trobilo brezboštva "Bezbožnik" toži, da se narod vrača k svojim "malikom". O če boljše-viki okličejo stoletko mesto petletke, bodo človeška srca še ver-na, kajti vera je lahko rečemo naravni klic človeškega srca.

RADIO V DELAVNICE!

Ta poziv je izdal upravni svet holandskega katoliškega radio inštituta. Pravi, da bi radio jako blažilno in pomirjejavno vplival na delavce. Podžigal bi njih pojemajočo delovno moč, kot vojaško muzika trudne noge marširajočega vojaštva. Razno sitno in težko delo bi jim šlo lažje izpod rok. Marsikako morečo misel in težko skrb bi jim pregnal. Misel ni napačna in ni čuda, da

je tako med delavci kot delodajavci našla močan odmev. Da se čimprej uresniči, je imenovani radio inštitut razposlal na delodajavce in delavce razna vprašanja, da izve za splošno mnenje, kako bi se dalo to izvesti, da bi res donášalo omenjene koristi. Vprašanja se glase: Ali ste pripravljene sodelovati, da se v vaših delavnicah inštalira radio, ki bi bil med delovnim časom v obratu? Kakšni glazbeni komadi

naj bi se oddajali, marši, opere, operete itd? Koliko časa naj bi program trajal? Ko radio-inštitut dobi potrebne odgovore na ta vprašanja in če bodo zadovoljivi, bo načrt takoj izvedel. Zaenkrat mislim, da bi bili delavci najbolj veseli glasu tovarniške sirene, ki bi jih vsak dan klicala na delo, kot nekdanj. Potem bi jim bila pa gotovo tudi kaka druga muzika dobrodošla.

PREBIVAVSTVO PALESTINE

Palestina je za nas kristjane sv. dežela. A danes le radi tega, ker so jo posvetile stopinje našega Odrešenika in močila nje-

gova Rešnja kri. Drugače je misijonska dežela, v kateri so kristjani v veliki manjšini. Povečini je mohamedanska. Mohameda-

nov je 760.000. Za njimi so najmočnejši Judje. Teh je 175.000. Na tretjem mestu so šele kristjani, katerih je 90.000. Od teh je

40.000 katoličanov, ostali so razkolniki. Med katoličani prevladujejo oni vzhodnega obreda. Katoličanov je štiri vrste in štirih obredov vsaka s svojim patrijarhom. So latinci z latinskim obredom, maroniti s sirskim ob-

redom in jezikom, melhiti z bizantinskim obredom ter arabskim in grškim jezikom, zedinjeni Sirci s staro-sirskim obredom in jezikom. Vse 3 samostojne veje vzhodnega obreda so se v teku stoletij iz razkola vrnila v katoliško cerkev. Sv. Dežela je zgovor-

ni klicar, naj se noben katoliški narod nikar ne igra s svojo vero, da je ne zaigra. Gospodova obljuba: In peklenska vrata je ne bodo premagala, velja le celotni cerkvi, ne pa posameznim katoliškim narodom.

NAZIJSKA POROKA

Letošnji 9. julij bo za Nemčijo zgodovinski dan. Ta dan je bila namreč izvršena prva nazijska poroka in s tem urejena prva gredica za čisto nemško raso, iz katere bo pognal nov tevtonski hrast, ki ga niti kak Bonifacij št. 2 ne bo v stanu podreti. Pred prof. Viljema Hauer, poglavarja

obnovljene starogermanske vere sta stopila ženin in nevesta. In on ju je s sledečim obredom poročil: "Naj vaju mati Zemlja, iz katere klije vsa ljubezen, ter oče Nebes, ki s svojo svitlobo in toploto ter drugimi blagodejnimi zračnimi silami vse oblagodarja, vodi in vlada, dokler ne

bo vajina usoda završena. "Se razume, da bo ta blagoslov matere Cerkev. Wodanovi Germaniji je treba res častitati, da je srečno priromala v tabor naših nekdanjih rokovnjačev: Vzem jo na kvatre. Če to zapustiš, pa drugo dobiš!

POMEMBNE BESEDE

Msg. Dr. J. Ulrich v Berlinu je izrekel sledeče pomembne besede: Nemčija je bila velika in močna, dokler je bila ene, katoliške vere. Nemčija je postala majhna, ko jo je reformacija versko razklala. Nemčija bo toliko časa oslABLJENA, dokler bo versko razklana. To ne velja le za Nemčijo, ampak za vse drža-

ve. Edinost v veri je najmočnejši temelj vsake države, vsakega naroda. Verski razkol in razdor kot tudi razni kulturni boji, so grobokopi vsake države, vsakega naroda. Nemci danes to posebno čutijo. Vsa prusaška sila jih niti na zunaj ne more zediti, še manj na znotraj. Odtod prizadevanje nazijcev za enotno vero. Ševe z

novu germansko vero bodo nazijci nemški narod le še bolj razdvojili, mesto v dva kot doslej v tri tabore. Zedinjenje protestantov s katoličani je njih edina rešitev. Težke preiskušnje zadnjih let so jim odprle oči, da so potrebo zedinjenja spoznali in si začeli drug drugemu prožiti roke v spravo.

BOLJŠEVIŠKA VZGOJA

Vrhovno vodstvo boljeviškega "Kosomola," komunistične mladinske organizacije, je pred letošnjo žetvijo izdalo na članstvo proglas, naj špijonira okrog kmetov, da ja ne bo kdo kaj pridelka zatajil ali skrnil. Brez usmiljenja in brez ozira naj vsa-

kega takega javi oblasti, da prejme zaslužen kaznen. Izrečno je v proglasu rečeno, da mora pravi komunist tudi lastne stariše denuncirati, ko bi se v tem oziru pregrešili. Neki 13 letni deček Pronija Kolibil si je to naročilo tako k srcu vzel, da je svojo last-

no mater naznanil, ki je nekaj žita skrila zase in zanj. Mati je bila obsojena na tri leta v sibirsko pregnanstvo, "junaški" komunistič pa je poleg javne pohvale dobil še denarno nagrado za svojo "brezobzirno vestnost." Taka je boljševiška vzgoja!

NESRAMNA KAPITALISTIČNA PROPAGANDA

Predsednik angleškega pivovarskega združenja, Sir Edgar Sanders, je s sledečim nesramnim apelom otvoril kampanjo za večji konsum piva: "Vsi oni, ki imajo smisel za življenje in dobrobit svojih sodržavljanov, bodi telesni, bodi verski, se bodo z nami združili v klicu: Nazaj

k sv. pismu, nazaj h kruhu, nazaj k pivu! S tem bomo pokazali, da smo pravi prijatelji ljudstva. Mi moramo navado uživanja piva zopet oživotvoriti v dušah tisočev, da, milijonov naše mladine, ki ji je naslada uživanja piva še neznana. "Ta goro-

stasni proglas, ki ni bil zamišljen samo kot kak oglas Trinerjevega kova, je izzval med angleškimi katoliškimi in konservativnimi protestantskimi krogi veliko ogorčenje. Odgovorili so nanj z gromkim protestom in oklicali sveto vojsko zoper alkohol, kot zastrupljevalca mladine,

MUČENEC SVOJEGA PREPRIČANJA

Dne 5. jun. je v Halle, Nemčija umrl vseučiliški profesor Albert pl. Ruvill. Bil je konvertit. Prvotno si je izbral vojaški stan. Trinajst let je bil častnik nemške armade. Nato se je obrnil na vseučilišče, študirat zgodovino. Po dovršenih študijah je postal profesor zgodovine na vseučilišču v Halle. Poleg svetne se je bavil tudi s cerkveno zgodovino in pri tem študiju prišel do prepričanja, da je edinole

katoliška cerkev prava Kristusova cerkev. Ko jo je kot tako spoznal, se ni strašil nikakih žrtev, da se je oklene. Koj ko se je začelo v javnosti šušljati, da misli na prestop, je protestantska javnost vprizorila proti njemu gonjo. Stanovski tovariši so ga začeli obdelavati, naj ne riskira svojega stanovskega položaja. Kajti s prestopom v katoliško šolo bo šla tudi njegova profesura na protestantski univerzi. On

je vse to tvegjal in l. 1909 izpovedal katoliško vero. Njegov prestop je bil za protestante zelo mučen. Učena javnost je res zahtevala njegovo odstranitev z vseučiliške stolice. Do tega sicer ni prišlo, ker je bil kot profesor svoje stroke užival velik sloves. Toda pot do napredovanja si je za vedno zaprl. Do svoje smrti v 79 letu je ostal samo izredni profesor in odšel kot mučenec svojega prepričanju k Bogu.

KAJ JE V MEHIKI VSE PREPOVEDANO

Guverner zvezne mehiške države Tabasco je prepovedal na grobove postavljati spomenike in jih kakorkoli krasiti. In to pod pretvezo, da je to potrata in nečimernost. Štiri ženske glavnega mesta imenovane države pa se za to niso zmenile in s

cvetjem okrasile grobove svojih dragih. Mestni župan jih je dal aretirati in jih toliko časa pridržal v zaporu, dokler niso plačale naložene denarne kazni. To pa ni bila njih edina kazen. Oblasti ječe so jih prisilile, da so morale gledati kopajoče se kaz-

njenje. Kako dosleden je guverner države Tabasco Mr. Garrido Canabal, je ravidno iz tega, ker namerava postaviti ogromen spomenik revolucije, h kateremu bodo morali vsi prispevati. To kajpada ni nikaka potrata in nečimernost.

NEDOVRSĚEN FILM

Ruski komunisti so tudi film vpregli v svojo brezbožno propagando. Eden teh, ki je bil poslan tudi v Ameriko, predstavlja najprej, kako ruski muži ob času suše molijo za dež. Toda deža ni bilo. V sledečih slikah jih vidimo, kako stisnjene pesti dvigajo proti nebu in kolnejo. Nadaljni prizori nam jih pred-

stavljajo, kako rajajo in plešejo na kolektivnih, skupnih farmah. Namen tega filma je prozoren. Vaš rešenik, vi praznovorni muži, ni Bog, na katerega se obračate, ampak komunizem. Ta vas je in vas bo rešil, da vam poslej tudi v suhih letih ne bo treba lakote umirati. V resnici pa

ni nikoli v zgodovini Rusije toliko ljudi lakote pomrlo, kot ravno pod komunistično upravo. Seveda, od lakote umirajočih milijonov ni videti na tem filmu. Niti procesij za dež, ki so se zlasti letošnje suho leto, kljub vsem vladnim prepovedim, zopet vile iz cerkva v cerkve. Kajti bila bi slaba reklama za komunizem.

ZAENKRAT ŠE NISMO V RUSIJI

To ima zdaj čas premišljevat Dr. E. Ralph Turner, profesor na pittsburškem vseučilišču. Pred svojimi poslušavci je ob vsaki priliki smešil vero in vse, kar je z njo v zvezi, češ, da je vera za izobraženega človeka premagano stališče. Ker se je javno mnenje ogorčeno dvignilo proti taki propagandi, je bilo

vodstvo vseučilišča po brezuspešnem opozarjanju končno prisiljeno profesorja odsloviti. Seveda je imel tudi profesor svoje somišljenike, ki so se zavzeli zanj in mu po vplivnih osebah skušali njegovo stolico nazaj priboriti. Kongresnik H. Ellenbogen je na njih pritisk opozoril kanclerja vseučilišča, da je odslovitev

prof. Turnerja izzvala pravcati vihar protestov. Kancler mu je pa pojasnil, zakaj ga je odpustil in dostavil, da mora vseučilišče računati z javnim mnenjem. No, kaka učenjaška zvezda prof. Turner ne more biti. Kajti prava, globoka znanost vodi k Bogu. Bedak je dejal v svojem srečanju: Ni Boga. Tako sv. pismo.

Roža pasijonka.

Vtisi iz Konnersreutha. — Nadškof dr. Karel Kašpar.

(Dalje)

VII. POSTAJA: JEZUS PADE DRUGIČ

27. SLIKA.

Rezika se je vzravнала. Gleda začudeno. Vije roke. Obličje ji je bolestno skrivljeno. — Znova krili z rokami. — Obrača se na levo in znova vije roke. Zopet na levo — še bolj na levo (nemara poslušna obsodbo, ki so jo pri vratih še enkrat prečitali.) — Nato se zgrudi.

V ustih zopet otekli jezik. Opozoril sem župnika in vsi smo šli na hodnik. Župnik je

odprl okno in zavel je svež zrak. Samodejna (avtomatična) ventilacija v steni ne zadostuje; saj je od jutra neprenehoma v sobi okoli petnajst oseb. — Reziki to ugaja, gladi se: "to dobro dne!" Kliče mater: "težek (dicke) zrak. Ko se ohladi, bom zopet rada trpela, bom zopet prav prav pridna. Da, prav pridna hočem biti." — Govori kakor otrok.

28. SLIKA.

Vzravnavši se ogleda dvakrat na levo. Nato trikrat zakrili z rokami. Ustnice ji podrhtevajo. Usta ima skrivljena. Zgrudi se. Tarna! Trnjeva krona jo silno boli. — Trese se. — "Oh, da! — Oh, jej! — Zveličar, rada! — Ne vedno bolečin!" Toda kot bi se hotela takoj popraviti, nadaljuje: "Zveličar, Zveličar, rada trpim to! Zveličar, rada." Nekajkrat ponavlja: "Dobri Zveličar "

Potem pripoveduje župniku: "Tega Zveličar nima rad, če rečem: boli, boli. — Jaz tudi nočem tega reči; meni to kar tako uide iz ust (es kommt so heraus.) — "Bi-li ti hotel napraviti Zveličarju kako žalost?" — Župnik: "Ne." — Rezika: "Jaz tudi ne. Rajši bi prenašala vse bolečine, da bi jih le Zveličarju ne bilo treba."

Svoje trpljenje združuje neprenehoma s trpljenjem Gospodovim. — Govori z župnikom, a v sredi pogovora prekine besedo in se dvigne.

VIII. POSTAJA: JERUZALEMSKE ŽENE.

29. SLIKA.

Rezika gleda predse — vije roke, ki ji potem omahnejo na posteljo. Znova jih dviga — razpenja — krivi obraz — gleda doli (na otroke) — potem pred sebe — maha z obema rokama — jih razprostira — jih vije — nosnice se ji širijo — znova krili z rokami — zre na nekaj — gleda na desno — pada.

Krivi obraz in vije roke, morda ko so vojaki branili ženam, jokajočim nad Zveličarjem. Kristus Gospod je govoril ženam: "Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, jokajte nad seboj in nad svojimi sinovi."

Rana na desni rami jo boli. — "Ouve! — jaz Ga imam tako rada! — Mali otročiči so tam." (Kleine Buzerle sind — v spremstvu mater.)

Generalni vikar jo vpraša, kaj je videla. — "Kdo si ti?" — "Jaz sem generalni vikar." — "Kaj je to, kaj je to?" — Pristopil je župnik: "To sem jaz." — Rezika: "Ne, nekdo drugi." — Župnik: "To je višji župnik." — Rezika razlaga: "Die grotten Männer (misli vojake) — žene so prišle in jokale. Zveličar je rekel: "Benat Jerušalema — Hčere jeruzalemske." — V tem se je dvignila.

IX. POSTAJA: JEZUS PADE TRETJIČ.

30. SLIKA.

Rezika spenja roke — ihti — grozno trpi — nosnice se širijo — steguje za nečim roke — pada.

"Noge, noge," kliče. Župnik stopi k njemu ležišču, kaj je, in v domnevanju, da si je morda zapletla noga, pokliče njeno mater; a ni bilo nič. Najbrž je videla da so se noge Zveličarjeve zapletle v vrv in je padel.

"Zveličar, jaz mislim, da Tebi ni bilo tako

hudo, kakor je meni," tarna naglas. Generalni vikar ji pravi: "Bodi mirna." ("Bleib ruhig".) Rezika: "Jaz sem že pridna, ker to hoče Zveličar. Kar hoče Zveličar, hočem tudi jaz. On pomaga, ako izpolnjujemo njegovo voljo. — Silno vroče je tu! — V moji notranjosti je razpihan ogenj!" (In revica ne more piti, da bi se osvežila!) "O Zveličar!"

31. SLIKA (bilo je četrta na enajst dopoldne.)

Zopet se je dvignila — vije roke — bolešno se ozira na levo — nosnice se širijo — začudeno na nekaj pogleduje — zopet se širijo nosnice. —

In zdaj, kakor da hoče nekoga objeti. Roke steguje naprej, včasih jih spenja ali krili z njimi. Pogled, nepopisljivo žalosten. — Klone.

32. SLIKA.

Rezika se je vsedla. Vidi se na njej, kake strašne bolečine preživlja. — Nosnice se širijo — muke so ogromne — vije roke — kakor bi se nečesa plašila. — Pada na levo stran. — Župnik jo

kliče štirikrat — zaman.

Šli smo na hodnik, da se prezračijo. Pri zračitvi so vrata zmerom odprta, tako da je Reziko ves čas lahko videti.

33. SLIKA.

Sedi z razprostrtimi rokami — precej mirna. — Spenja roke — gleda predse — nosnice se ji širijo — spenja roke, kakor bi na desni nekoga prosila — brada se ji trese — pada.

Župnik jo vpraša — kaj je videla. Tarna joč pripoveduje: "Rekli so samo kum (vstani)! Vzdignili so ga za rame. Bali so se, da jim ne umre. — Tako rada bi mu pomagala. — Ne morem. — Vdano hočem trpeti z njim. — Pa tudi ne

morem!"

"Zveličar pomaga. — To je grozno. — Mnogo! — Ne morem več iti." (Spremlja namreč Kristusa Gospoda na križevem potu.)

Na župnikovo vprašanje, kaj bo sedaj, odgovori: "Kaj pride, ne vem." — Župnik: "Kaj bodo storili s tem lesom? Ga bodo križali?" — Rezika noče o tem nič vedeti. — Župnik: "Nisi nič slišala o tem?" — V tem:

34. SLIKA.

Sprevod je došel na Kalvarijo. Rezika se sklanja naprej — nazaj — preplašena vije roke. Pretresljiv pogled! Nosnice se širijo. — Zgrudi se.

Izmed navzočih začno nekateri — kakor tudi že prej — na glas ihteti.

Tarna — ječi — vzdihuje!

Župnik se je zopet približal njeni roki z nekim dozdevnim ostankom svetega križa, katerega

mu je nekdo podaril, a Rezika ni reagirala; ni bil pravi. — Približal sem tedaj sam k njeni roki svoj pektoral (naprsni križec), v katerem imam ostank svetega križa. V tem hipu je občutila grozno bolečino, tarnala je in dvigala roko, da mi je bilo resnično žal, zakaj sem jo podvrget tej preizkušnji.

"Zveličar rada!" — Tarna. — In zopet: "Zveličarja imam rada."

35. SLIKA.

Bridko, žalostno je pogledati na njo. — Roke spenja, s studom se ozira na levo, na desno. Pada.

"Rekli so kakor "tepo" (?). Utegne pomeniti ali tebh, t. j. obrnite! Ali tebh'u — zapustite, stisnite, pritisnite!

Po njeni razlagi je bila gora Kalvarija nizka.

— Zdaj pripravljajo križ. Kakor nam je na večer pripovedovala, je nesel Gospod tri brune, ki so iz njih šele na Kalvariji skupaj zbili križ.

"Ah, te roke!" In z dvema prstoma svoje roke naznačuje križ. — Tarna. — Naglo se je dvignila.

36. SLIKA.

Vije roke. Bolešno gleda predse. — Zopet krili z rokami. — Nosnice se ji razširjajo. — Spenja roke. — S palcem desne roke giblje, kakor da ji roko pribijajo. — Spenja roke in bolešno pada. —

Župnik vpraša, kaj je videla. — "Zveličarju je tesno. — Dali so ga v udrt grob in pripravljajo križ." (Bilo je deset minut pred enajsto uro.)

Tarna — mirno leži — mali vzdih. "Ne morem več, ne morem več." — Gleda na nekaj — "a — a — kaj? to je Zveličar." (Privedli so ga, ko so sestavili križ, da bi se nanj položil, morda — kakor nam je proti večeru pripovedovala — da bi vedeli, kje morajo navrtati luknje za žeblje.)

— "A — a ah" — mirno (nemara, ker je Gospod zopet vstal). Levo roko nekoliko dvigne — nato se zgrudi — leži kakor mrtva — molči — niti diha ni opaziti na njej — nikakega giba, nobene kretnje — kakor mrlič.

Po petih minutah se je zgenila in po obrazu se ji je razlil blažen nasmeh. Nastopilo je zopet povzneseno stanje miru.

Odgovarja na vprašanja kanadskega škofa mons. Jožefa Prud'homme na primer o stavbi katoliške univerze itd. Veseli jo, da pošlje študirat bogoslovce v Rim.

Nato reče župniku: "Zdaj ne bo nič do dvanajste ure." Naj torej odidejo, da bodo kaj zažili. Ona hoče obiskati Zveličarja.

F) V PETEK OD TRI ČETRRT NA DVANAJST DO POL DVEH.

Rezika je mirno ležala. Medtem nam je mati na hodniku pripovedovala, kako se je vse to začelo, in kako je spočetka rano na srcu pred nji mi skrivala; pozneje jo je tajno zaupala svoji naj-

ljubši sestri Cenci. Te rane tudi zdravniki niso mogli ozdraviti. Pri tem opazim skozi odprta vrata, da se je dvignila.

37. SLIKA (ki je trajala tri četrtr ure.)

X. POSTAJA: KRISTUSU SLEČEJO NJEGOVA OBLAČILA in XI. POSTAJA: KRISTUSA GOSPODA NA KRIŽ PRIBIJEJO.

Bridko je gledati Reziko. Strahovito trpi. Gleda na desno, kako trgajo obleko s Kristusa Gospoda. — Venomer na desno. — Kristus Gospod je pribit na križ! Reziki teče iz vseh ran sveža kri — srce pretresujoč prizor! Komaj diha — težko zajema sapo! — Giblje prste — kakor so se gibali ob pribijanju rok! — Doživlja neznosne muke. — Celo telo se ji trese — tudi noge — (ko so Zveličarja križali). — Vije roke — krči noge, ki zopet trepečejo — steguje roke za Jezusom —

giblje prste desne roke — kliče: "o" — gleda otrplo, kaj se godi — "o" — nekaj hipov se ne gane.

Kristus Gospod je povzdignjen na križu!

Rezika gleda navzgor — prsti se ji tresejo — vedno više povzdiguje razprostrte roke — zopet ji trepečejo prsti, zopet se ji širijo nosnice — v nemi bolesti ne spusti pogleda (dasi ima oči zalepljene s krvjo) s Kristusa Gospoda — prsti se tresejo — vnovič dviga h Gospodu svoje roke — jih vije.

Ta čas sta bila križana tudi oba razbojnika.

XII. POSTAJA: KRISTUS GOSPOD UMIRA.

In zdaj zasramujejo na lesu Križanega Judje, razbojnik in vojaki. Rezika se bolešno ozira kvišku in sliši:

Prvo besedo Zveličarjevo: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo."

Steguje roke proti božjemu Zveličarju — vije roke — prsti se tresejo (ko vidi Kristusa Gospoda na križu). Trikrat se s studom ozre na levo, kjer se farizeji in pismarji norčujejo. — In znova, kakor bi prosila usmiljenja. — Prsti ji drgetajo — sklenjene roke ji padejo na postelj. — Zopet jih dvigne — novo drgetanje prstov — vsa je kot v nezavesti. Roke povzdiguje h križu, kakor bi klicala v nemi bolečini: Zveličar, kaj so ti storili! — Tudi srajca je spredaj oškropljena (pokapljana) s krvjo, ki ji teče iz oči. Prsti se tresejo — nosnice se širijo — spenjajoč roke zre bolešno na križ — novo drgetanje prstov.

Obrača se na levo, kakor bi slišala:

Drugo besedo Zveličarjevo: "Še danes boš z menoj v raju."

Skesani razbojnik (Dizma) na desnici sodeluje s ponujeno milostjo, obžaluje svoje grehe ter se obrne h Kristusu Gospodu s prošnjo, naj se ga usmili. In božji Zveličar, ki je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega, ki noče smrti grešnika, marveč da se grešnik spreobrne in živi na veke, pozabi na vse njegove hudobije in zločine, obrne se k njemu in ga tolaži: "Še danes boš z menoj v raju!" Kako veselje kaže Rezika! — Toda že se obrača na desno, kjer visi na Gospodovi levici nespokorni razbojnik, dvakrat pokaže nanj s prstom — spenja roke, da bi se spreobrnil. Potočki krvi,

curljajoči iz obeh ran na desni roki, se stekajo v zapestju. Obveza leve roke je pravtako prežeta s krvjo.

Na to se ozira na levo, kjer Judje in pismariki zasramujejo Kristusa Gospoda, nemara tudi spokornega razbojnika, in jih dvakrat grdo pogleda. Nosnice se širijo — znova spenja roke. Gleda na desno, gleda hudo, ko sliši preklinjanje nespokornega razbojnika, bolešno spenja roke k Zveličarju. Prava podoba žalostne Matere božje.

Zopet spenja roke k Jezusu — potem, kakor bi bila boleče vzkriknila in — roke ji klonejo na posteljo. Znova jih spenja, kakor bi prosila. Prsti se ji tresejo. Zopet je dvakrat hudo pogledala na levo.

Medtem je bilo na Kalvariji poldne, nastala je tema, docela nenaravna tema, kajti bil je čas polne lune, ko sončni mrk ni mogoč. Prostor okoli križa se je spraznil, Marija, sv. Janez in prijatelji so se mogli približati. — Tedaj čuje Rezika:

Zveličarjevo tretjo besedo: "Žena, glej, tvoj sin! — Glej, tvoja mati!"

Rezika sklanja glavo in vidi, kako Janez, ki je stal na levi strani, prehaja po teh besedah k Mariji, stoječi na desnici, da bi jo podpiral. — Nosnice se ji širijo. — Sočuti z Materjo Gospodovo. — Tedaj jo obide groza. Z nenavadno nežnostjo in hkrati bolestjo zre na Marijo.

Pogleduje na Kristusa Gospoda — in zopet na Marijo.

Zopet na Kristusa in zopet dalje na Marijo. Znova na Jezusa in čez trenutek na Marijo.

Zopet na Kristusa in takoj na Marijo.

Ponovno spenja roke proti križu — prsti se tresejo — spenja roke, vije roke, je kakor nezavestna. Bolestno zre na Mater božjo.

Kristus Gospod je poskrbel za svojo Mater, izročil jo je skrbi sv. Janeza, ki jo je vzel na svoj dom. Sv. Janez pa je takrat zastopal nas vse, ki nas je Mati božja v neizrekljivih mukah duhovno rodila pod križem. In od tiste dobe po materinsko skrbi za vsakogar, ki se z zaupanjem k njej zateka . . .

Kristus Gospod potem do okoli tretje ure ni več spregovoril. Kdo naj popiše muke in bolečine, ki jih je v teh treh dolgih urah pretrpel za slehernega izmed nas? . . . Rane na rokah in nogah so se povečale vsled teže telesa, na zraku so se vnele, čimdalje bolj prisajale in povzročale pekoče bolečine. Temu so se pridružile velike muke radi nenaravne lege telesa in nazaj vzravnanih rok. Vsled tega je nastal velik naval krvi v glavo, pritisk na glavno žilo in nepravilen obtok krvi je povzročal dušeče občutke. In povrh ni imel, kamor bi svojo glavo položil! Radi prevelike izgube krvi ga je mučila nepopisljiva žeja.

Telesnim bolečinam so se pridružile še dušne bolečine, zlasti tesnoba, bridkost, čut zapuščenosti. Njegova božja narava se je takorekoč popolnoma skrila. V tem groznem trpljenju kliče:

Četrta beseda Zveličarjeva: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" Rezika pogleduje na desno, na levo, navzgor h Kristusu Gospodu — prst se ji trese. Kaka bolest in istočasno vdanost je v njenem obrazu! Vije roke, jih položi na posteljo, gleda na desno, kakor bi poslušala, kaj govori božji trpin.

Od bolečin zlomljene roke ji zopet klonejo. Znova jih povzdiguje, prsti se tresejo — vije roke.

Z nevoljo in mržnjo pogleduje na levo in desno na one, ki ne nehajo zasranovati Zveličarja. Nato dvigne glavo na desno k nespokorjenemu razbojniku — še dalje se obrača na desno, proti zasmehujočim. Vije roke v smeri križa. — Prsti, zlasti desni kazalec, se tresejo.

Nenadoma pogleda Rezika milo doli na levo, kakor bi nekaj govorila. Nemara k Mariji, stoječi na desnici Gospodovi. Zopet proti križu, zopet na levo. — Spenja roke. — Polna sočutja zre na Marijo — zopet na križ. — Prsti se ji znova tresejo. — Vije roke, nato pa, kakor da jo je napolnil mir, položi roke na posteljo. Prsti drgetajo — usta so napol odprta.

S studom se obrača na levo. Potem pa kakor bi se vdala v voljo božjo. Prsti se le še malo potresajo. Spenja roke. Ljubeznivo se obrača k Mariji, kakor bi ji nekaj pravila, in takoj zopet

h Kristusu Gospodu. Na njenem obrazu se razodeva božji mir brez bolestrnega izraza. Grozne muke so minule — nastopil je blaženi mir. — V tem iztegne jezik. Kaj je?

Zveličarjeva peta beseda na križu: "Žejen sem."

Rezika zre na desno, kjer podaja vojak Kristusu Gospodu v jesihu namočeno gobo. Sklanja se navzdol, morda, ko vojak namaka gobo, potem, kakor da je sama okusila, giblje z ustnicami, obli-zujoč se.

V tem pogleda s studom na levo na zasmehljivce, nato na desno, kakor da nekaj poslušala. — Zopet hudo pogleda na levo. Zdaj — se zdi — pogleduje k razbojniku na levi.

Naenkrat spreleti njeno obličje blesk radosti. Zakaj? Župniku je nekoč zaupala, da se je Gospod ozrl na njo s križa ter se ji nasmehnil, nakar je Rezika pristopila bliže h križu. Sliši smrtno hropenje, priča je, kako poka skala, v obličju zopet bolest, prsti se treso. Roke potem za hip mirno počivajo na postelji; prsti le še majčkeno drgetajo, potem nič več, skrčijo se.

Rezika se ozira kvišku h Kristusu Gospodu. Preblesten pogled. V obrazu mir in v rokah. Nič več ne vije rok, sklence jih in sklenjene mirno povzdiguje — sklanja se na desno — poslušala:

Šesto besedo Zveličarjevo: "Dopolnjeno je."

Rezika ima mirno sklenjene roke — položi jih na ležišče — nato jih steguje proti križu — gleda na levo — razprostire roke — kazalec je še zadržetal — položi roke na posteljnino — glava stalno mirno nagnjena na desno.

In v tem trenutku, ko je telo izgubilo že skoraj vso kri in vse moči, duša pa ga zdaj in zdaj zapusti, zadoni iz umirajočih ust v dokaz božanstva močen glas:

Sedma Zveličarjeva beseda na križu: "Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo."

In je nagnil glavo in izdihnil dušo . . .

Prst se ne trese več — le tuintam. Rezika sklanja glavo naprej — potem se naenkrat dvigne in — pade mrtva na ležišče z napol odprtimi usti, z navzdol visečo spodnjo čeljustjo. Niti najmanjšega gibanja ustnic ne opaziš, ne premikanja prstov, ne telesa, ne dihanja. Leži kakor mrtič.

Ljubljenec njene duše je dokončal, dopolnil, umrl! . . .

Bilo je tri četrt na eno, tako, da je ves prizor trpljenja Sina božjega na križu, pri katerem je bila navzoča duhovščina, trajal polne tri četrt ure.

S tem se navadno konča Rezikino trpljenje ob petkih; prebudi se šele v soboto po svetem obhajilu. Na veliki petek traja trpljenje do dveh popoldne in Rezika se predrami šele na veliko-

nočno nedeljo ob petih zjutraj, ko je Kristus Gospod vstal od mrtvih. Tako je bilo takoj prvič leta 1927, ko je povrh še trpela na vodenici in se je bilo na veliki petek bati, da ne umrje. Kakor da je v resnici umrla z Jezusom, je spala na

XIII. POSTAJA: KRISTUSA GOSPODA SNA MEJO S KRIŽA.

Jožef iz Arimateje, član judovskega velikega zbora — sinedrija — in tajni učenec Kristusa Gospoda, je prosil Pilata za Jezusovo telo. Tedaj je Pilat ukazal, naj se telo izroči. In da bi trupla ne ostala na križu v soboto, so Judje prosili Pilata, da bi se jim strle kosti in da bi se sneli. Prišli so torej vojaki in strli kosti prvemu in tudi drugemu — da bi pospešili njuno smrt —, ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak eden izmed vojakov je s sulico prebodel njegovo stran in takoj je pritekla kri in voda.

belo soboto ves dan, na velikonočni praznik pa se je ob petih zjutraj zdrava prebudila.

Na veliki petek in na praznik Marije sedem žalosti — vprav takrat sem bil v Konnersreuthu — vidi Rezika tudi še snemanje s križa.

Jožef Arimatejec je kupil prt iz finega platna, drugi skrivni učenec Gospodov, Nikodem pa je prinesel približno sto funtov, (kakih 32 kg) dišečega mazila (zmesi mire in aloe), s katerim sta prepojila prt in poveje.. Telo Gospodovo sta snela s križa ter ga položila v naročje njegove žalostne Matere Marije. Telo je bilo povito v platno, glava pokrita s prtom, roke in noge pa povezane. Nato sta truplo odnesla v grob, vsekan v skalo v vrtu Jožefa Arimatejca, blizu Kalvarije, v katerega še nihče ni bil položen.

Rezika vidi vse to v naslednjih prizorih:

38. SLIKA.

Čez kakih pet minut se je dvignila. Ozira se na levo, kako vojaki tro kosti skesanemu razbojniku — trikrat pogleda tja — pa se strese — niti videti noče tega! — Nato se obrača na desno, k razbojniku, visečemu na levici, proseče spenja roke, pa zopet bolešno, ker se noče spreobrniti.

Nato se ozira k Jezusu na križu. Usta odpira kakor bi se čudila in bala, kaj se bo zgodilo.

Ponovno pogleduje navzdol, vsa trepeče, ko vidi prihajati vojaka s sulico. Ko pa je vojak zapičil sulico v Zveličarjevo stran, se je dvakrat stresla in zgrudila . . .

Vse to ni trajalo tri minute.

Usta ima odprta, z jezikom giblje, zopet težko diha. Vsi zapustimo sobo, ki se zračí; stojimo pri odprtih durih in opazujemo dalje.

39. SLIKA.

Zopet se je dvignila, vsa žalostna zre na križ, potem doli (zdi se na Marijo). Znova pogleduje na levo h križu. Mirno spenja roke — nemara, ker jemljejo žeblje iz lesa, pri čemur vije roke. Potem gleda k Mariji.

Nekoč je pripovedovala, da je Marija sedela na preprogi, oprta ob kamen. Eno nogo je imela v kolenu upognjeno, druga je bila iztegnjena. Tako je sprejela svojega božjega Sina v naročje . . .

Rezika se zopet pripogiba k Mariji z otožnim obrazom, pa niti noče gledati! Štirikrat pogleduje vsa žalostna znova in znova na levo — k Mariji (sedeči na desno od križa) — spenja roke k prsom — prsti se tresejo. Zopet zre mirno predse. Zdaj — kakor bi hotela vzeti Gospoda na roke. — Zasleduje vse z veliko pozornostjo. — "O" — je bilo slišati. To morda, ko so položili mrtvo telo Zveličarjevo v naročje njegove Matere. — Gleda na levo doli (k Mariji) — spenja roke — nosnice se tresejo — kdo naj popiše njeno bolešt!

Po treh minutah se je zgrudila.

Župnik jo je vprašal, kaj je videla. Odgovorila mu je: "Zveličar je čisto doli (s križa). Ta, ki sta ga snela, sta bila pri njem že ponoči (t. j. nista glasovala proti njemu, za njegovo smrtno

obsodbo: Jožef iz Arimateje in Nikodem.)

Župniku opisuje in kaže z roko na drugi dlani, kašna je bila lestev, kakor so naše; drog z ostjo je imela spodaj, na obeh straneh so bili klini, a izmenoma in ne proti sebi.

Ponavljja aramejske besede, ki jih je Kristus Gospod govoril na križu: "Abba bejadah afhedh ruhi (Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.) "Salem kulehi" (Dopolnjeno je vse.) "Elomi lamah sabahtari" (O Bog, zakaj si me zapustil). "Etshe" (Žejen sem).

Mariji: "Hare brah" (Glej, tvoj sin) in Janezu: "Hare bri" (Porodnica (mati) sin moj).

Spokornemu razbojniku: "Amen, amen ' a neh lah" (Resnično, resnično ti povem). In pristavi: "Ne znam več" (ni si namreč zapomnila konca stavka). "Zveličar govori tako čudno (so albern). Videla sem, kako so sneli Zveličarja. — Ne morem tega pripovedovati. — Ah, kako se mi smili! — Kako se mi smili Mati (Marija). Kake bolesti ji to povzroča! — Mati (Marija) je tako dobra. (Mutter is god)."

Župnik vprašuje: "Imaš še eno mater; te ni bilo tam. Katera je boljša?" Rezika odgovarja: "Zveličarjeva mati je boljša" (is goderer).

XIV. POSTAJA: JEZUSA POLOŽE V GROB.

40. SLIKA.

Bilo je pet minut pred četrt na dve, ko se je Režika zopet dvignila. Jezusa so položili Mariji v naročje.

Pokojno se razgleduje — duha vonj in giblje z ustnami — zopet voha. — Smehlja se, ko tako prijetno diši mazilo, ki z njim prepoje platno, da bodo zavili vanj mrtvo telo Zveličarjevo. — Voča že četrtič — giblje z desno roko, naznanjujoč, kako zavijajo mrtvega Gospoda. — Zopet voča — miga s prsti. Stegne sklenjene roke proti Mariji. Zdaj položi eno roko čez drugo. "Oh!" — Gleda za nekom na desno. Najbrž, ko so nesli Gospoda v grob. Ob četrt na dve se zgrudi.

Župnik vpraša, kaj je videla. Režika: "Ne morem več!" — Šepeta mu: "Zavili so Zveličarja v nekaj lepega (dišave) "ej ha." Lepo je dišalo." — Videla je "Stockerl" (tenko posodo z dišečim

mazilom). "Moidl (Marija Magdalena) je to razmečkala (odbila vrat posode) — dišalo je. Zdaj ne diši več." "Mati (Marija) je izgledala tako milo, ljubeznivo in otožno. — Moidl (Marija Magdalena) je kričala (tarnala); njena svetla obleka (ihre Montur hat zu helle gehabt) je bila oškropljena s krvjo (war voll Blut das Moidl). — Dolge črne (Marte) ni bilo pri tem zraven. In ono tretja (njuna slaboumna sestra) tudi ni bila tam."

"Zveličarja so nesli doli čez grič. Nič več ga nisem potem videla. Glava je bila posebej zavit, tudi telo in roke tudi." — Tudi Lazarju so tako naredili."

Čez kake tri minute se je zgenila in se znašla v povznesenem stanju miru. Zapustili smo za nekaj časa Režiko; po tako groznem trpljenju je nismo hoteli vznemirjati.

G) V PETEK POPOLDNE OD PETIH DO POL SEDMIH.

Na povabilo prijaznega župnika sva bila z mons. Doskočilom ob petih zopet pri Režiki. Ležala je popolnoma mirno, oči s krvjo zalepljene, posušena kri na obrazu, na obleki, na ramah, srcu, rokah in nogah. Tekom popoldneva preživlja dalje, kar je zjutraj videla in trpi. Ko smo

jo nagovorili, se je zdelo, da ni od tega sveta; obličje ji ožarja neka nadnaravna svetloba.

Na vprašanje, kakšen je bil križ, je rekla, da sta bili pribiti k dolgemu brunu na obeh straneh — a ne proti sebi — še dve krajši vzdolžni poševni brunu.

V skrajni sili.

V francoski revoluciji je potoval svetniško-pobožni župnik Fournett, preoblečen kot kmet, od kraja do kraja, da je podeljeval zvestim katoličanom zakramente, jih podučeval in tolažil. Vsled neke ovadbe je razpisala vlada visoko nagrado na njegovo glavo. Nikjer ni bil več varen. — Nekega dne je ravno opravil sv. mašo v neki kmečki hiši (cerkve so bile vse zaprte) in se je hotel ravno oddaljiti, ko vstopijo v hišo žandarji in hočejo pričeti s preiskavo. Groza je obletela kmetico, ko je zagledala žandarje. Nепrevidna beseda, nerodna kretnja, pa bi bilo za duhovnika gotova smrt. Fournett je stal preoblečen za hlapca zraven kmetice. "Angel varuh," je zdihnila, "ti mi pomagaj." Žandarji so govorili o vsakdanjih stvareh, o polju, o živini, predno so pričeli s preiskavo.

Naenkrat pa stegne kmetica roko in priloži preoblečenemu župniku pošteno zaušnico: "Poberi se, lenuh, in ne stoj tu! Gospodje se bodo vsedli,

ti pa prinesi hitro najboljše vino iz kleti! Gotovo so zelo žejni, ker so daleč prišli." Fournett je zija kakor da ga je zadela strela, pa hitro ubogal kmetico. Žandarji sedaj niso imeli niti najmanjše sumnje. Ne da bi zakrivila kako laž, je rekla kmetica, da Fournetta ni v hiši, ker je ta res iz hiše odšel in bil v tem času ravno v prizidani kleti po vino. Preiskali so vse kote in luknje, pa ničesar niso našli. Ko so se dobro pokrepčali, so pa zopet odšli. Komaj so bili zunaj hiše, je padla kmetica pred župnikom na kolena in ga prosila odpuščanja radi zaušnice. Ta je pa rekel: "Bodite le brez skrbi! Zaušnica je bila sicer prav slana, pa v tem trenutku kakor nalašč! Sam Bog je vam vdahnil to misel!"

Fournett je pozneje ustanovil kongregacijo za strežbo bolnikom in v poučevanju otrok. Umrl je sveto, kakor je živel sveto. L. 1926 je bil proglašen od Cerkev za svetnika.

Okrogle.

POZNA SVOJO ŽENO.

Gospa Novak je prišla domu iz gledališča. Možiček: "No, kako si se pa zabavala?" — "Izvrstno!" — "Koga ste pa z notarjevo gospo obirale?"

PO URI.

"Ema, jajca so zopet trda kakor kamen. Kolikokrat sem že rekla, da pogledajte na uro!" — "Saj sem; bilo je ravno tri četrt na dvanajst."

ŽENSKÉ MED SEBOJ.

"Toda, draga gospa, v teh petih letih ste se tako spremenila, da vas nisem več spoznala!" — "Jaz pa, ljuba gospa, sem vas spoznala takoj po vašem starem klobuku."

VSTRAJNOST.

"Lahko si štejete v veliko srečo, da ste bili pripuščeni k meni z vašo ponudbo. Veste, da sem dal danes že pet agentov ven vreči."

Agent: "To sem bil vedno jaz."

DOBRI PRIJATELJI.

"Odkar je Martin zgubil vse svoje premoženje, je zgubil polovico prijateljev." — "In druga polovica?" — "Ti še ne vedo, da je prišel ob vse."

ČUDNE BOLEČINE.

Zdravnik: "Kako pogosto se pa ponavljajo bolečine?"

Bolnik: "Vsake četrte ure."

"In kako dolgo trajajo?"

"Natanko ne vem, gotovo pa več ko uro."

PRAVA UMETNOST.

"Kaj pravite o sliki, ki sem jo ravnokar naslikal?" — "Ima dobro tehniko." — "Ali več ne morete reči? Prodal sem jo ravnokar za \$1600.00." — "No to je tehnika in umetnost."

RAZTRESEN PROFESOR

Gospa: "Mici, pogledjte v sobo, če je moj mož izpil kavo." — "G. profesor, ali ste izpili kavo?" — "Ljuba mi Mici, tega pa res ne vem."

DOBRO SRCE.

"Vi, Žužlja, ali plačajte stanovanje ali pa se poberite od tod!" — "Vi imate pa boljše srce ko moja zadnja gospodinja, ona je hotela oboje: denar in da se poberem."

SPREMEMBA.

"Koliko časa pa že poznaš to blondinko?" — "Tri mesece." — "Ona pravi, da že celo leto." — "Seveda, pa takrat je bila brunetka."

ČUDEŽ.

Profesor Integral jo maha po glavni ulici, na eni nogi rujav, na drugi pa črn čevljev. Prijatelj ga ustavi in pravi: "Za božjo voljo, kam pa greste? Na eni čevljev črn, na drugi rujav čevljev?" — "Čakajte, kolega," de profesor, "kar je najbolj čudno, je, da imam doma še en par takih čevljev."

V DRUŽBI.

A.: "Kdo pa je ženin te gospodične?"

B.: "Ne vem, pa je precej kratkoviden."

OTROŠKI PONOS.

"Moj oče je danes 60 letni jubilar!" — "Moj oče je bil pa jubilar, ko mu je bilo še le dvajset!"

NARAVA PO SLIKI.

Tujec: "Kaj pa predstavlja ta slika?" — Moderni slikar: "Pokrajino v Tatrah." — Tujec: "Glej, glej, kako srečo imam! Jaz sem bil pa namenjen, da preživim letošnje počitnice v tako grdem kraju!"

MED PRIJATELJICAMI.

"Za božjo voljo, kako le moreš trditi, da me je Slavko vzel samo zavoljo denarja?" — "No, lepo te prosim, en vzrok je moral imeti."

IZ SODNE DVORANE.

Zagovornik: "Obtoženec je že z ozirom na svoj duševni stan nezmožen, da bi bil izvršil tak grdi zločin. V šolo ni hodil, je slaboumen, večkrat se mu mede..."

Obtoženec: "Prosim, gospod zagovornik, take žalitve si prepovedujem."

DOBER SVET.

"Zakaj pa noče vaša žena jutri obiskati dobrodelnega koncerta?" — "Je gluha na eno uho." — "To si pa lahko pomaga. Naj si še drugo uho zamaši!"

SIGURNO ZNAMENJE.

Krojaški mojster je poslal svojega učenca z neplačanim računom k naročniku. Fant se je čez uro vrnil in rekel: "Gospod mojster, v tej hiši živi sicer Novak, pa ni pravi. Dokazal mi je, da ni nič dolžan, potem me je pa še ven vrgel."

Mojster: "Le pojdi hitro nazaj, ta je pravi Novak."

ZANIMIVO BERILO.

Revizor pregleduje trgovske knjige, pa modruje sam pri sebi: "Naj si kdo misli, kar hoče, najbolj zanimivo berilo so pa le trgovske knjige. Vedno jih lahko začne znova brati, pa še ne bo vedel, kakšen bo konec."

NISTA SE VZELA

"... in princ in princezinja sta živela srečno do smrti," bere mati v romanu.

"To je pa škoda," pravi hčerka, "jaz sem pa mislila, da sta se vzela."

Z grička Asizij.

ZDIHUJEMO, molimo, prosimo z mnogimi in premnogimi trpini v sedanji suši. Trava se suši in vene dan na dan hujše. Oblake sicer opazujemo, slišimo grmenje tu in tam, — bliskavica nam daje upanje, da je pomoč blizu, a prepotrebnega dežja ni in ni.

Nahajamo se v mesecu avgustu, za nas tako lep in pomemben mesec; ko se naša provincija vsako leto poveča za nekaj članic. A letos je tudi v tem oziru suša, zatoraj letos nismo vabile naših rojakov na to lepo slavnost. Obhajala se je letos ta slavnost na bolj skromen način, v prisotnosti staršev in bližnjih sorodnikov. Bali smo se pa tudi, da se ne bi pripetila nesreča z ognjem. Trava se kar lomi od suše in vsaka najmanjša iskrica, otrinek cigarete bi lahko povzročil katastrofo, kar bi imelo za naš griček strašne posledice.

Kadar je največja sila, — je roka božja najbolj mila in tako slutimo tudi sedaj. Hvalimo pa ljubega Boga, da nas še oskrbuje s hladilno vodo. Še lahko zalivamo naše mlado drevje in vrt. Tudi našim zidarjem še ne primanjkuje vode. Sedaj so že pri zadnji postaji. Mnogo naših rojakov

in tudi drugi občudujejo delo naših sester.

Z veseljem zopet priobčimo imena naših blagih dobrotnikov, kakor: Štiri gospe iz Waukegana med temi tudi Mrs. Vogrinc, darovale po \$5.00 za postaje križevega pota, društvo sv. Mohorja \$5.00, Mrs. Trinko \$5.00, N. N. \$10.00, Mrs. Gunde \$1.00, Neimenovani \$10.00.

Kakor prve duhovne vaje, tako je tudi druge od 3. do 11. avg. letos vodil Rev. Salezij Glavnik, O.F.M. Vsako leto se eden izmed Fathrov žrtvuje za to nelahko nalogo. Dvakrat po osem dni treba polagati na srca velike resnice sv. vere iz duhovnega življenja. Skupaj treba pripraviti skoro 50 premišljevanj. Letos je to važno nalogo prevzel pater Salezij, ki je imel tudi preobleko v nedeljo dne 12. avgusta in obljube dne 16. avgusta. Pri preobleki so bili zraven sorodnikov navzoči tudi romarji iz Waukegana, obljube pa je delalo vsega skupaj 44 sester, nekatere samo začasne, druge pa večne obljube. Najlepša zahvala in priznanje gospodu voditelju duhovnih vaj bodi v tem, da si bodo sestre prizadevale lepe nauke, ki so jih slišale, ne samo ohraniti globoko v srcu, ampak jih tudi prakticirati v svojem življenju.

Praznoverni Stalin.

Tudi veliki možje so praznoverni, dasi nočejo tega priznati. Stalina, katerega imenujejo v Rusiji jeklenega moža, je nedavno ogovorila ciganka, češ, da mu hoče prerokovati bodočnost. Stalin je bil ravno dobre volje in je prav rad poslušal cigankino prerokovanje. "Pokažite mi čevlje", je rekla, in Stalin je nekoliko začuden dvignil eno nogo višje. "Glejte," je rekla, "ti-le podplati pomenjajo veliko rusko državo — obširno, močno, trdno. Trajala bo dolgo, dolgo, neskončno." Stalin se je nasmehnil. "Ta-le peta",

je nadaljevala ciganka, "pomenja tvojo moč." Nekaka senca je preletela cigankin obraz. "Toda vidim, da peta ne drži dobro. Je to slabo znamenje. Rusija bo obstala, prišel bo pa mož z močnejšimi petami in večjo močjo in bo zavzel tvoje mesto." Stalin je ciganko obdaroval in čmeren odšel. "Neumnost," je dejal sam pri sebi. Toda dobra volja ga je za ta dan minila. Čez nekoliko časa so pa videli njegovega slugo, kako hiti z nekim zavojem pod pazduho. Zginil je v čevljarski delavnici . . .

Zahvale in darovi.

Za božični dan 1933 sem močno zbolela. Zdelo se je, da bo treba operacije, pa se je zdravnik bal, da bom zavoljo slabosti srca na operaciji umrla. Z vso družino vred sem se z devetdnevnic obrnila za pomoč k škofu Fr. Baragi in deveti dan sem bila že toliko boljša, da sem mogla zapustiti bolnišnico. Zato sedaj pošiljam za sv. maše v zahvalo v čast. presv. R. Telesu, ki ga je Baraga tako iskreno ljubil. Prilagam \$2.00 za Baragov dijaški sklad.

Johana Petrina, Kansas City.

Najprisrčnejša zahvala Mariji Pomagaj za zdravje meni in mojemu sinčku.

*Frances in Donald Kranje,
Aurora, Ill.*

Za zahvalo:

Mrs. Anna Novak \$7, A. Frilan \$1.

—o—

*Člani Apostolata sv. Frančiška
so postali:*

M. Tomsic \$10, M. Kremesec \$10, F. Globokar \$10, J. Bradach \$20, Mrs. F. Orazem \$10, Mr. S. Startz \$10, M. A. Gersich \$10, Helen Repar \$10, Mary Knaus \$8, Frances Stanich \$5, Ignac Grablevec \$1.

Dar za Ave Maria:

Mrs. Nemanic \$1, Mrs. Kvaternik \$2, Dz. Jelencic \$4.

Kruh sv. Antona:

Frances Marolt \$1, Josephine Archer \$1, John Tesel \$1, Lucija Gregorcic \$1.

Za lučke so poslali:

Mrs. Kegel \$1, Mrs. Sega 50c, Mrs. Gnidica 50c, Mrs. Zbasnik 50c, Mrs. Barle \$1.

Dar v blagu:

Frances Glach.

Za sv. maše so darovali:

Rud. Hochevar \$10, Anna Kitlep \$2, Mary Sitar \$1, Mike Smole \$4, Nikolaj Marentic \$4, Mary Hern \$1, Anton Fister \$10, Anna Kastelc \$1, Mrs. M. Kuhar \$1, Mary Dreshar \$2, Jacob Sonce \$3, Anna Simoncic \$2, Mrs. Mary Mahovec \$5, M. Russ \$1, Mrs. Bosner \$1, Mary Verbec \$2, Jennie Zietz \$1, N. N. \$1, Miss J. Perko \$2, Mrs. Timorek \$3, Mary Hrvat \$1, Matija Kobe \$1, Frances Laurich \$2, Mrs. Rose Zokelj \$1.50, Mary Zore \$1, Mihael Tomsic \$3, Rev. J. J. Oroman \$10, Mrs. Mortel \$1, Mrs. Hebein \$5, A. Kamish \$1, Dz. Jelencic \$1, A. Moloker \$1.50, N.

N., Clev. \$4, Spon \$1, Gorup \$1, Bevec \$1, Pajek \$1, Kegel \$9, Korže \$1, Znidar \$1, Klasine \$1, Tesel \$1, Pullman \$5, Mrs Strniša \$2, Mrs. M. Sluga \$1, Mrs. Polis \$1, Mrs. Kirn \$3, John Bradach \$1, John Loger \$10, Mrs. M. Salay \$1, Mary Skerl \$2, Dz. Martinčič \$2, John Bratus \$1, Ludwig Hocevar \$2, Mrs. Cook \$1.50, Mrs. Cemazon \$1, Julija Krojeski \$1, Mrs. C. Gersick \$1, N. N. \$1, N. N. \$2, M. Trontell \$1, A. Sasek \$1, M. Pavlesic \$3, A. Zakrajsek \$1, N. N. \$20, Mr. Globokar \$7, M. Kremesec \$3, M. Hoge \$1, Theresa Narbe \$5, Leopold Jeras \$2, Mrs. Verhovec \$2, Mrs. Barle \$5, Anna Vlačič \$10.

V vsako hišo -- Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje "NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV" vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO

\$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD.

CHICAGO, ILLINOIS

Naročite si pri AVE MARIA

MOLITVENIKE

SLOVENSKE

SVETA URA,

v platno vez.	\$ .90
v fino usnje vez.	\$1.50

SKRBI ZA DUŠO,

v platno vez.	\$ .90
v fino usnje vez.	\$1.50

KVIŠKU SRCA,

v platno vez.	\$ .80
--------------------	--------

SLAVA MARIJI,

v platno vez.	\$1.00
v fino usnje vez.	\$1.25
v najfinejši opremi	\$1.50

ANGLEŠKE

Child's Prayerbook.....	\$ .25
Key of Heaven.....	.50 do \$3.45
First Communion Sets.....	1.00 " 2.15
Vest Pocket Manual	.10 " 2.00
Ave Maria	.50 " 1.50
Manual of Prayers	1.20 " 2.20
Holy Name Manual	.28 in .55
Missals	2.00 do 4.50
Catholic Girls Guide	1.50 " 5.00
Young Men's Guide	1.65 " 5.00
My Prayer Book	1.25 " 4.50
Sick Call Set	3.00 & 7.50

STATUES ALL SIZES

MEDALS -- ROSARIES

Send 10 cents for postage.

Pošlji 10 centov za poštnino.

Koledar Ave Marije.

Naročniki so vsi prejeli koledarje. Res je. Toda morda imaš prijatelja, ki ni naročen na Ave Marijo. Kaj, ko bi mu povedal, da si naroči koledar. Še ga imamo v zalogi. Podvizaj se: v kratkem času bo pošel. Koledar lahko pošlješ tudi v stari kraj. Četudi je Ave Marija v domovini prepovedana, sporočajo nam vsi tisti, ki smo jim koledar poslali, da so pošiljko v redu prejeli.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blage. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na

6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na

15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljšo postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

Henderson 2088